

DAYANIŞMA

Demokrasi
Güçlerinin
Birliği İçin
İleri!

Sayı 6 Kasım 1981 L.50DM

BU MECLİS KİMİN MECLİSİDİR

Devletin maaşlı memurları iken kendilerini ülkenin hakimi ilan eden faşist generaller çetesinin tek tek tayı ettiği kişilerden oluşan Danışma Meclisi görevine başladı.

Cunta bu meclise atadığı kişilerin adlarını açıklarken, kanun adı altında yayınladığı bir başka emirname ile siyasal partileri de "feshettiğini" açıklıyordu.

Böylece Kenan Evren cuntası kuracağını ilan ettiği demokrasinin ne menem bir

demokrasi olduğu bu ikili karardan da bellidir.

Oluşturulan Danışma Meclisi, Kenan Evren'in ve askeri faşist diktatörlüğün meclisidir. Bu meclis tekeli sermayenin diktatörlüğünü pekiştirip ömrünü uzatmak için kurulması tasarlanan uzun süreli polis devletinin yapısını ve statüsünü zaten hazırlamış olan uzmanların ve cuntanın bu statüyü usulen bir de Kurucu Meclis'den geçirmek için oluşturulmuş bir ikiyüzlülüktür.

Particiliğe Paydos Atatürkçülüğe Devam

Kenan Evren cuntası yayınladığı yeni bir emirname ile Türkiye'deki tüm siyasal partileri "feshettiğini" ve mallarına el koyduğunu açıkladı.

Tek başına bu karar dahi Kenan Evren cuntasının demokrasi vaatlerinin sahteliğini göstermeye yeter. Generaller 12 Eylül darbesini "demokrasiyi rayına oturtma" diye tanımlamışlardı. Cunta bir yıldır bu raylarını döşemektedir, yani tümüyle kendisinin çizeceği bir rejimi uzun yıllar Türkiye'ye egemen kılmanın hazırlıklarını yapmaktadır. Bu rejim asker güdümlü, sivil görünümlü bir faşist polis devletinden başkası değildir.

Bilindiği gibi kapitalist bir toplumda siyasal partiler değişik sınıf ve zümrelerin bir veya birkaçının çıkarlarını temsil ederler. Değişik burjuva partileri ise burjuva sınıfının ayrı ayrı kesimlerinin veya politikalarının temsilcisidirler. Cunta bu kararıyla, tekeli sermaye adına politikayı kendi tekelinde topladığını, başka burjuva partilerine ve politik akımlarına bile izin vermeyeceğini bir kez daha göstermiştir. Bu konuda özellikle iki noktayı birkez daha vurgulamak isteriz.

Birincisi; cunta, bugünkü askeri-faşist diktatörlüğün başını çekmektedir ve aklı sıra şu anki geçici ve iğreti gücünden aldığı cesaretle, ülkenin siyasal ve toplumsal yaşamına uzun yıllar ambargo koyabileceğini sanmaktadır. Oysa buna imkan bulunmadığını uzun olmayan bir erimde görecektir.

ikincisi, başından beri belirttiğimiz gibi işçi sınıfına siyaset yasağı koymak kimsenin haddine düşmemiştir. İşçi sınıfı, bütün kapitalist ülkelerde SİNİF MÜCADELESİ verir. Bu mücadelenin belirleyici yanı ise SİYASİ İKTİDAR mücadelesidir. Sınıf mücadelesinin olduğu her yerde, siyasal mücadele de vardır. Ve işçi sınıfının iktidar mücadelesini yasaklayacak güç anından doğmamıştır. Böylesi birşey toplum yasalarına aykırıdır. Bir ülkedeki yasalar şayet toplum yasalarına aykırıysa, esas olan toplum yasalarıdır.

Kenan Evren çetesinin gücü de işçi sınıfına siyaset yasağı koymaya yetmeyeceği gibi, işçi sınıfı partisini kapatmaya da yetmez. Belki Kenan Evren istediği pek çok şeyi yapabilir. Ama onun en kudretli olduğu

(Devamı 10. sayfada)

23 Ekim 1981

Yurttaşlar,

Danışma meclisi toplanıyor. Bugün Ankara'da seçmem elmayan bir meclis boy gösteriyor. Meclisin çatısı altında emirle gelen 160 kişi askerlere bağlılık yemini ederek kuklaklık görevine başlıyorlar.

Generallerin kukla meclisine "hayır" diyelim.

Demokrasiden, barıştan, özgürlükten ve eşitlikten yana olan herkesi cuntanın oyunlarına karşı BİRLİKTE MÜCADELEYE ÇAĞIRIYORUZ.

Demokrasi düşmanlarına karşı birleşelim.

TÜRKİYE SOSYALİST İŞÇİ PARTİSİ
MERKEZ KOMİTESİ

Kurulacak olan Danışma Meclisi'ni tanımayacağını açıklayan Türkiye Sosyalist İşçi Partisi, bu meclisin ilk toplantısını yaptığı 23 Ekim'de 40'ı aşkın ilde dağıttığı

onbinlerce bildiri ile Danışma Meclisi'ni ve faşist cuntayı protesto etti. Tüm demokratik güçleri cuntaya karşı birlikte mücadeleye çağırıldı.

Ortak Duyuru

23 Ekim'de açılacağı ilan edilen cuntanın atadığı Danışma Meclisi'ni, 12 Eylül darbesinin hemen ertesinde yasal siyasal faaliyetleri yasaklanan siyasal partilerin feshedilip, taşınır ve taşınmaz mallarına el konulmasını ve 3. Ordu'ya ek olarak 2. Ordu'nun da Kürdistan'a gönderilmesini protesto eden DİB-FAK, FİDEF, GERÇEK, KKDK ve Kürt Halkevleri basına aşağıdaki ortak açıklamayı yapmışlardır.

12 Eylül darbesiyle yönetime el koyan askeri cunta kendisine göre bir de "Danışma Meclisi" atadı. Böylece halka ve demokrasiye karşı işlediği suçları şimdi de "Danışma Meclisi" adı altında sürdürmeye başladı.

"Danışma Meclisi", cuntanın ve onun ardındaki emperyalist ve tekeli güçlerin geleceğe dönük planlarına ait iki kararın esliğinde geldi. Bunlardan birincisi, siyasal partilerin feshedilip, taşınır, taşınmaz mallarının hazineye devredildiğinin açıklanmasıdır. Darbeyle birlikte bütün demokratik organ ve kurumları adım adım yok eden cunta, şimdi de işçi ve emekçiden yana örgütlenme ve her türlü demokratik çalışma yasağını sürekli ve kalıcı kılma niyetini resmen açığa vurmuş oldu.

Hiç kuşkusuz cuntanın gücü işçi sınıfının ve Türkiye Kürdistanı ulusal demokratik

hareketinin siyasal ve demokratik örgütlenmelerini engellemeye. Çünkü halk güçlerinin sosyal ve ulusal kurtuluş mücadelesinin devamı 10. sayfada)

KENAN EVREN'İN KÜRDİSTAN SEFERİ

Cunta şefi K. Evren, geçenlerde Kürdistan'a yeni bir sefer daha düzenledi. Ostelik bu kez US damgalı kütüklüğünden yeni bir "müjde" daha çıkardı. Konya'daki 2. Ordu'nun Malatya'ya taşınacağı haberini halka duyurdu. Yani Kürt halkı üzerindeki yeni planları ve ABD emperyalizminin Orta Doğu'ya yönelik yeni bir adımını daha açıkladı.

K. Evren Kürdistan'a yaptığı bu 6. haclı seferinde yine dehşetengiz nutuklar savurdu. Kürt ve Türk devrimcilerine, yurtseverlerine ağız dolusu sövdü. Şirazesinden tümüyle çıkmış bir halde megalomani histerileri geçirip, ardında öfke ve nefret bırakarak, -bir yıldır tünediği ve baykuş yuvasına çevirdiği- Çankaya'ya döndü.

Evren Paşa Halıları 35 DM

Resmi makamlara göre F.Almanya'daki Türkiye'lilerin sayısı birbuçuk milyon...Bu elbette doğru bir rakam değil... F.Almanya'da en azından iki milyon Türkiye'li var. Avrupa'da ise Türkiye'lilerin sayısı kesinlikle 4 milyonu haydi haydi aşılıyor.. Eh...Bu rakam "girişken",para kazanmayı bilen "müteşebbis ruhlu" iş adamlarımız için elbette değerlendirilmesi gereken bir pazar demektir. Hem de iyi bir pazar demektir. Sağ olsunlar, iş adamlarımız da bu pazarı değerlendirmek için doğrusu ellerinden gelen fedakarlığı yapıyorlar...Kimisi biz "domuz yemeyelim" diye "yiyecek dükkanları" açıyor, kimisi de "dinimizi unutmayalım" diye "Cami Yaptırma Dernekleri" kuruyor... Kimisi ise bizim "kültür ve sanatımızı"(!) unutmamamız için büyük fedakarlıklara katlanıp "VIDEO tesisleri" kuruyor... Türk gazetelerinin hemen hemen bütün sayfeleri bu türden iş ve işyerlerinin müjdesini veren ve bizi satın almaya çeken örnek reklam ve ilanlarla dolu...

İşte bu ilan ve pahalı reklamlara bir yenisi daha eklendi... Son aylarda gazetelerde sık sık rastladığımız bu reklam şöyle başlıyor... "Evren Paşa'nın büyük işlenmiş şaheser duvar halıları sadece 35 DM." ve devam ediyor. "Acele olarak ödemeli isteyiniz."

İstanbul ve Ankara gibi büyük kentlerin dışında oturan arkadaşlarımız iyi bilirler, Anadolu'nun köy evleri ve kahvelerinin duvarları çeşitli taş basması resimlerle süslenmiştir. Son zamanlarda halı işlemeler de asılmıyor değil...Ama daha çok halıcılığın yaygın olduğu yerlerde duvar halıları ve resimler var. Öte yandan bu duvar resimleri ve halıları hep eski ve bir zevki olan resimlerdi. Çoğu resimlerin konusu ise dinseldir. Örneğin, İmami Ali'nin Heyber Kalesi cengi, İsmail peygamberin oğlunu kurban etme efsanesi, İmam Hasan ve Hüseyin'in babaları Ali'nin arkasından ağlayarak mezarlığa gitmeleri gibi... Bazı pratik duvar halıları ise, çoğunlukla güzel bir manzara resmidir. Kısacası halıya işlenmiş bir "Türk büyüğüne" ait resim hemen hemen hiç yok denecek kadar azdır.

İşte bu işbilir iş adamımız bu pazarı değerlendirmeyi düşünmüş. Ve anlı şanlı

EVREN Paşanın resmini duvar halısına işletmiş...Şimdi izine giden işçilere arz ediyor...Gözümüz yok...Olsun... Hem de çok ucuz imiş...Kendisi de öyle söylüyor... Diyor ki, "İzine gideceklerin dikkatine... Yaz müjdesini iftiharla sunuyoruz... İşte süprizimiz... Büyük işlenmiş ve de şaheser duvar halıları..." gibi malını durmadan çeşitli vesilelerle ve nitelikle ballandıra ballandıra da anlatıyor. Ayrıca da çok ucuz imiş... Kendisi de öyle söylüyor. Sadece...otuz beş mark... Bu iş biliriş adamımız, durmadan halıyı övüyor. Söylediklerine bakılırsa zaten halı kendi başına 35 mark edecek değerde... Peki Evren Paşanın hiç mi değeri yok..? Var elbette. Bu reklam bize Nasrettin Hoca'nın bir fıkrasını hatırlattı.

Zorba Timur'un Anadolu'yu Moğol istilası ile baştan başa yakıp yıktığı yıllarda Hoca ile Timur karşı karşıya gelmişler ve tanışmışlar... Timur gibi bir barbar, Hoca'nın inceliğinden, feylesofluğundan çok hoşlanmış ve onu yanına gezdirmeye başlamış... Bir gün de birlikte hamama gitmişler. Soyunup hamama girmişler... Göbek taşına oturmuşlar. Terliyorlar... Tam bu sırada Timur'un aklına bir şey gelip ayağa kalkmış ve Hocaya demiş ki...

-Hoca bana söyle tepeden tırnağa bak bakalım. Ve bir fiyat biç... Ben kaç para ederim..?

Hoca Timur'a şöyle bir göz ucuyla bakmış ve kestirmeden,

-Beş akçe edersin... demiş. Bu kadar ucuz fiyat biçilmesine içerleyen Timur, biraz bozulur gibi olmuş ve "Hadi canım sende. Sadece şu üstümdeki işlemeli pestemal beş akçe eder...Yahu" deyince Hoca cevabı yapıştırmış:

-Zaten ben de ona beş akçe veriyorum. Yoksa sen on para

etmezsin...demiş...

O hesap...Timur gibi Moğol da olmadığı halde kendi halkına ve bölge halklarına kan kusturan zorba Kenan efendinin duvar halısı sadece işlendiği için, emek verildiği için 35 DM eder. Yoksa Kenan bey... on para etmez...

İzine giden işçi arkadaşlara önerimiz şu... Bu ucuz halıyı alın... Memlekete götürün. Dost ve akrabalarınıza armağan edin. Ama onlar halıyı ne yaparlarsa yapsın-

lar. Kimisi kabızlığa çare diye helasınun kapısına asar. Kimisi duvara değil de, ne bileyim, ayak silmek için eşığının altına koyar...Orasına karışmayın.Zira her malın bir değişim değeri bir de kullanım değeri vardı. Malın değişim değeri onun fiyatıdır. Kullanım değeri de malın insanların ihtiyacını gidermeye yönelik özelliğidir. Ama paspas olarak,ama kabızlığa çare olarak.

Haydi efendiler... Halılar kapılıyor! Acele edin!

ÜLKÜCÜ FAŞİSTLER ATATÜRKÇÜ FAŞİSTLERE KARŞI YÜRÜDÜ

F.Almanya'daki MHP'liler Bonn'da bir miting yaptılar. Baştan sona MHP sloganlarıyla donanmış bu mitingde esas olarak MHP yöneticilerinin yargılamasını kınadılar.

Türkes'in ülkücü faşistlerinin K.Evren'in Atatürkçü faşistlerininkınaması neyi ifade ediyordu? Çünkü bilindiği gibi K.Evren cuntası bir darbeye iktidara el koyduktan sonra Türkes hapisten Evren'e yazdığı mektupta: "Sayın orgeneralim,12 Eylül'den bu yana vaki beyanlarınız, bizim de yıllardır savunmaya çalıştığımız ve bundan sonra da her şart altında savunmaya devam edeceğimiz düşüncelerin değişik bir üslupla teyidi (doğrulanması) niteliğindedir. Milletimizin geleceği hesabına bundan memnunum." diyor ve hal böyleyken kendisinin ve arkadaşlarının için yargılandığını bir türlü anlayamadığını söylüyor-

du. Gerçekten de Türkes'in niyetleriyle K.Evren'in yaptıkları arasında sınıfsal açıdan hiçbir fark yoktur.MHP ile şimdiki faşist cunta arasında tek fark, birincisinin Turancı olmasıdır. Evren cuntası ise bu hayalleri taşımayan, günümüz koşullarına daha uygun faşist bir diktatörlük kurmuştur.

Ülkücü faşistlerin Atatürkçü faşistlere karşı yaptığı bu yürüyüş bundan da öte Evren cuntasına F.Alman kamuoyunda bulunmadık bir propaganda imkanı vermiştir.Nazi taklitçisi olan ve Neo-Nazilerle işbirliği yapan Türkesçi Bozkurtlardan nefret eden F.Alman kamuoyu gözündeki cuntanın "aşırı sağa ve sola"da karşı olduğu izlenimini vermeye hizmet etmiştir.Nitekim sağın ta kendisini herkesten çok temsil eden Evren cuntası buradaki ajanları vasıtasıyla bu yürüyüşün teşvikçisi olmuştur.

Halk Dayanışma Geceleri

Geçtiğimiz ay Gerçek Gazetesi Avrupa Komitesi tarafından açılan "Halk Dayanışma Geceleri" kampanyası başladı.

Gerçek Gazetesi Avrupa Komitesinden sorumlu arkadaşlarımızın verdiği bilgiye göre, kampanya tüm Avrupa çapında yürütülecek.Türkiye'deki faşist cuntanın halkımıza ve demokrasi güçlerine yönelik saldırılarının teşhir edileceği kampanya boyunca DISK başta olmak üzere TÖB-DER, KÖY-KOOP üzerindeki sistemli baskılar, cuntanın hapishanelerindeki durum,aydınlarla, gençlere ve ilericiilere yönelik faşist uygulamalar sergilenen-

Aynı zamanda ülkemizdeki demokrasi güçlerinin birliği, anti-faşist cephe ve eylem birliği sorunlarının da açıklanacağı toplantılar Frankfurt(10 Ekim'de yapıldı) Fulda, Nürnberg, Münih, Duisburg, Stuttgart, Hannover, Zürih kentlerinde yapılıyor.

İlk toplantının yapıldığı Frankfurt'ta Türkiye'li İşçiler Kültür ve Dayanışma Derneği folklor ekibinin gösterileri ozanların Türkçe ve Kürtçe okudukları deyişler, Gerçek korosunun memleket türkülerinden derlenmiş programı ilgiyle izlendi.

İŞKENCE

Ankara sıkıyönetim mahkemelerinde görülen ve birbiriyle hiçbir ilişkisi bulunmayan iki ayrı örgüt davasında yargılanan iki ayrı sanık aynı kişiyi öldürmek suçundan yargılanıyorlar. Cumhuriyet gazetesinin mahkeme zabıtlarından verdiği bu habere göre:

Dev-Yol davasından yargılanan Celal Akın, Selim takma adıyla kendisine talimat veren örgüt yöneticisinden aldığı emir ve silahla ve arkadaşı Mehmet Öztürk ile birlikte 21 Nisan 1980 günü Saimekadin'da bir kasabı öldürmüş.

Ne gariptir ki, Kurtuluş Örgütü kapsamında Ali Rıza Yolveren adlı genç de, kendi örgütündeki Murat takma adlı bir kişiden aldığı emirle ve silahla, yanındaki İsmail Yıldırım adlı arkadaşı ile birlikte aynı yerde, aynı saatte aynı kasabı öldürmüş.

İşin ilginç yanı, ayrı ayrı örgütlerin üyesi olmak iddiasıyla ayrı zamanlarda yakalanan, birbiriyle hiçbir bağlantısı olmayan sorgulardan geçen ve birbiriyle hiçbir ilişkisi bulunmayan bu iki gencin ikisi de, ayrı zamanlarda poliste verdikleri ifadeye, o kasabı yukarıda adı geçen ayrı suç ortakları ile ve ayrı silahlarla öldürdüklerini kabul etmişler.

Dahası da, cinayetin birinci sanığına emir verdiği belirtilen Selim takma adlı kişinin kimliği saptanmamış. Aynı şekilde, aynı öldürme

fiilinin sanığı olduğu iddia edilen ikinci gence de emir verdiği belirtilen Murat takma adlı kişinin de kimliği belli değil.

Bunun dışında, her iki sanığın suç ortağı diye ad verdikleri kişiler de, bu davaların sanıkları değil.

Ve adı geçen gençlerin poliste alınan ifadelerinde, ikrar ettikleri cinayet olayında kullandıklarını söyledikleri silahların markası da birbirinden farklı. İlk davanın sanığı, 38'lik toplu tabancayla üç el ateş ederek "kasabı öldürdüğünü" ikrar etmiş. Diğer sanık ise kendisinde ve arkadaşındaki 7.65'lik Fransız onlusu tabancalarla kasaba altışar kez ateş ettiklerini itiraf etmiş.

Böylelikle, askeri-faşist cuntanın polisi ve sıkıyönetimi dünya hukuk tarihine, eşine rastlanmadık bir adli olay, bir hukuk problemi sunmuş oluyorlar. Buna göre, aynı insan iki kez öldürülmüş oluyor. Hem de birbiriyle hiçbir ilgisi bulunmayan, birbirlerini tanımayan kişiler, farklı silahlarla aynı kişiyi farklı sayıdaki kurşunlarla öldürüyorlar.

Ve polisin karşısında bu "cinayetlerini" itiraf ediyorlar.

Kenan Evren cuntasının ve polislerinin nasıl da amansızca işkence yaptığını ve sanıklara bu yolla suç itiraf ettirip, imzalattırdıklarına bundan daha açık bir kanıt olamaz.

SGB'NİN GENÇLİĞE MESAJI

Sosyalist gençler, yeni öğretimin yılının açılması nedeniyle öğrenci gençliğe dağdıkları bildiride faşizme karşı mücadele azimlerini dile getirdiler, askeri-faşist diktatörlüğe Genç Sos-

yalistlerin ve genel olarak tüm gençliğin boyun eğmeyeceğini söyleyerek, gençliğin tüm anti-faşist kesimlerini birliğe ve ortak mücadeleye çağırdılar.

1 Ekim 1981

FAŞİZME BOYUN EĞMEYECEĞİZ
ÖRGÜTLÜ MÜCADELEYİ YÜKSELTECEĞİZ
KARDEŞLER, ÖĞRENCİ GENÇLER

Faşizmin iktidarı altında yeni bir öğrenim yılına daha başladık. 12 Eylül'den buyana biliyoruz ki okullarımız eğitim ve bilim yuvaları olmaktan çıkmıştır. Zaten gerici ve yoz olan eğitim sistemi demokratik uygulamalardan arındırılarak faşistleştirilmiştir. Cuntacı generaller MHP'nin yıllardır sürdürdüğü kanlı salıvrıyı devlet düzeyinde yeniden örgütlediler. Eğitim dünyasında ilerici demokrat olan her şeye sotas artiler. İlk olarak çağdaş ve demokratik eğitimin yılmaz nefretleri i. öğrenicileri, öğretmenleri, bilim adamlarını göz altına aldılar, işkenceci geçirdiler, zindanlara attılar, sürgüne yolladılar. Okullarımıza zora dayalı kışla disiplini, ortaçağın medrese tahakkümünü getirdiler. Çıkardıkları bir dizi yasa ve yönetmeliklerle faşizmin karanlığını okullarımıza egemen kıldılar.

GENÇ KIZLAR VE ERKEKLER, UMUT DOLU GENÇ KARDEŞLER

Yoksulluğa ve acılara halkımızla birlikte kıldandık. Ezildik, hor gözlüldük. Okuyacak okul, çalışacak iş, yiyecek oş bulamadığımız çok oldu. Binlerce kardeşimiz faşist saldırılarda yaralandı, can verdi. Ama yılmadık. Demokrasi ve özgürlük mücadelesinden geri çekilmedik. Frev çadırlarındaki işçilerin, boykottaki öğretmenlerin, direnen, hak arayan emekçilerin yanında

DEMOKRASİ * DÜŞMANLIĞININ * BAHANELERİ

Türkiye'de cunta iki büyük sorunu üstlendiğini söylüyor. Bunlar 1)"terör", 2)"bozuk ekonomik durum"dur. Gene iktidarı tutanlar "terör"ün üstesinden geldiklerini, şimdiyse gündemde "ekonomik çöküntü"ye çare bulunması sorununun kaldığını söylüyorlar.

1. Terörün üstesinden gelinmiş olduğu iddiasının, genel yaşamda gerçek görüntüsü şudur: şiddet olaylarına karışmış kişiler yanında, şiddet hareketleriyle uzak yakın ilişkisi bulunmayan onbinlerce demokrat ve sosyalist aydınının, sendikacının, işçi lideri ve öğrencinin cezaevlerine doldurulması, insan yaşamına da kıyan yaygın işkence, "operasyon" adı verilen eylemlerle genç insan hayatlarının ortadan kaldırılması, idam cezaları ve düşünce özgürlüğünün en küçük kalıntılarını da ortadan kaldırmaya yönelik her çeşit baskı...

Bu uygulamanın, terör olgusunun kaynaklarını ortaya çıkaran bir uygulama biçimi olduğu söylenemeyeceği gibi, insan hak ve özgürlüklerine, hukuka, uluslararası hukuka aykırılığı bir yana, burjuvazinin iktidarını sürdürmede ve pekiştirmede pragmatik açıdan ve geçerli bir yöntem olduğunu hiçbir aklıbaşında insan öne süremez. Bütün bu arkaik ve barbar uygulamanın, toplumsal yaşamda açacağı yaraların, çeşitli nitelikte -sırasında akıl dışı- tepkilere dönüşebileceği muhakkaktır.

Tarihsel, toplumsal, güncel ekonomik, kültürel...çeşitli yanlarıyla karmaşık bir görünümde olan "terör" olgusuyla bu çeşitten zorba yöntemler ve demagojik gerekçelerle yürütülen bir "mücadele"nin getireceği toplumsal sarsıntıları önlemenin yolunu cunta, geçerli kılmaya çalışacağı hukuksal-siyasal yapıda görmektedir. İlk günden anlaşılmalıdır ki, askeri yönetim, hukuksal üst-yapının bir görünüş biçimi olan iktidarla, devlet hiyerarşisini yaptırım gücüyle donatacak, iktidarı ve devlet örgütlenmesini halka ve toplumsal sınıfların en yaygınlarına kapalı hale getirmek isteyecektir. Oysa kağıt üzerinde geçerli görünen bu devlet felsefesi, Türkiye gibi sorunları birikmiş, karmaşıklaşmış, halk unsurunun yaygın ve dinamik olduğu, işçi sınıfının toplumun atar damarlarından biri haline geldiği hareketli bir toplumda geçerli olabilecek bir çözüm tarzı olmaya aday görünmemektedir.

Devletle, yönetimle halk yığınlarının arasını açan bir toplumsal örgütlenme, kolayca yalnız ve cılız kalacak; salt yaptırım gücü haline dönüşmüş bir idare, kısa zamanda sert yaptırımlarının ve kapalı iktidarının işlemediğine tanık olacaktır. Devlet felsefesi açısından askeri yönetim bir yanılığ içindedir. Tasavvurları gerçekle örtüşmemektedir. Türkiye, kapalı iktidarların oluşacağı tarihsel bir aşamada değil, tersine, iktidarın yaygınlaştırılacağı, başta çalışanlar olmak üzere geniş halk yığınlarının yönetime katılmaları gereken bir aşamadadır.

2. Bir kısım basının, radyonun ve TV'nin, başka türlü göstermelerine rağmen, ekonomik bozukluk eski yapısı içinde sürüp durduğu gibi, daha da kötüleşmektedir.

DP döneminin efsanesi "nurlu ufuklar" aldatmacası gibi, bu dönemde de "dışsatımı arttırmak" çocukca aldatmacası öne sürülmektedir. Bugün ortalama bir vatan-daş bile, günümüz dünyasında dışsatımı arttırmanın genel koşullarını bilir; dışsatımın artması içerde üretimin artmasına, planlanmasına, dışsatıma elverişli ürünler çevresinde planlamanın ve fonların yoğunlaştırılmasına bağlıdır. Bu da yetmez: dışsatım yapılabilecek ülkelerle ikili uzun süreli anlaşmalar da yapılabilmesi gerekir. Nihayet, içinde yaşadığımız dünyada dışsatım karşılıklıdır. Bu konuda mesafe alınabilmesi, içteki planlamadan sonra, ülkeyi kârlı çıkarabilecek bir dış ilişkiler zincirinin oluşturulmasına bağlıdır. Örneğin Japonya dışsatımını arttırmak için ne kadar uzun bir süre çalışmıştır? İçte üretimin artması, kalkınma ve planlama, dışta karşılıklı ilişkiler oluşturulması olmadan "dışsatım" bir aldatmacadır, Nitekim 1980 dışsatım artışı, gerçek ifadesiyle sadece %1-2'dir. 1981'de sistem zorlanmakta, fakat sonucun çok daha iyimser olması olanağı görünmemektedir.

(Devamı 10. sayfada)

DÜNYA SÖMÜRÜYE VURA VURA DÖNÜYOR

ABD

Hükümetin yayınladığı bir istatistiğe göre ABD'de sağlık masrafları son bir yıl içinde %12,6, hastane masrafları da %13,6 oranında arttı. ABD'de 29 milyon emekliden 14 milyonunun hiç bir sağlık sigortası yok. Devlete ait sağlık sigortası masrafların sadece %40'ını ödüyor.

ABD'de yine son bir yıl içinde üniversite masrafları %14 oranında arttı. Resmî makamların belirttiğine göre, öğrenim masrafları 1972 yılından beri iki katına çıktı. Resmî bir yüksek okulda bir yıllık öğrenim 3875 Dolar tutarken, bu rakam bir üniversitede 6875 Dolar civarında.

ABD'deki işsiz ve yarı işsizlerin sayısı da geçtiğimiz Eylül ayında 700.000 artarak toplam 13,6 milyona yükseldi. ABD Çalışma Bakanlığı'nın açıklamasına göre tam işsizlerin sayısı 8 milyona (%7,5) yükseldi. Bu arada Filadelfiya eyaletinde 13000 öğretmen, öğretmenlerin kitlesel işten atılmalarını protesto için greve gitti.

El Salvador

Salvador Kurtuluş Cephesi "Farabundo Marti"(FMLN) birlikleri Cunta'nın San Miguel'deki gizli bir işkence merkezini basarak çok sayıda yurtsever muhakkak bir ölümden kurtardı.

Basılan işkence merkezi oldukça gizli tutulmaktaydı. Baskından sonra esir alınan işkenceciler ilk sorgulamalarında onlarca kişinin insanlık dışı işkenceler nedeniyle hayatlarını kaybettiklerini itiraf etmişlerdir. İşkence merkezi Amerikalı bir danışmanın yönettiği özel bir birlik tarafından korunmaktaydı.

"Venceremos" radyosunun haberine göre, basılan "Raul Cordero" adlı toplama kampında, yapılan işkencelerle ilgili bol miktarda kanıt elde geçirilmiştir.

Ağustos ortalarında FMLN tarafından esir alınan Cunta ordusuna mensup kişiler, 4.9.1981 günü Frankfurter Rundschau'da yayınlanan habere göre, Salvador kurtuluş savaşçılarının kendilerine

insanca muamele ettiklerini, yemek verdiklerini ve ihtiyaçlarını karşıladıklarını belirtmişlerdir.

Bu arada Katolik Kilisesi Hukuki Yardım Bürosunun bildirdiğine göre, El-Salvador'daki askeri Cunta bu yılın ilk 8 ayında 10.000'in üzerinde sivil katletmiştir.

Kamboçya

Sürgündeki üç karşı devrimci Kamboçya grubu Washington, Pekin ve ASEAN devletlerinin baskısıyla bir "Birleşik Cephe" kurdular. "Cephe" bir "koalisyon hükümeti" kurmak istediğini de açıkladı.

Phnom Pehn'deki halk hükümetine ve Kamboçya'daki Vietnam birliklerine karşı kurulan bu cephe, iktidardan gönderilen halk düşmanı ve katil Pol-Pot-Kliği ordusunun artıklarıyla, Prens Sihanuk ve birkaç gerici gruptan oluşuyor.

Vietnam

ABD Sağlık Bakanı Schweiker ABD'nin Vietnam'a karşı yürüttüğü savaş esnasında "Agent orange" adlı kimyasal bir bombanın en az 90 defa ABD uçakları tarafından atıldığını itiraf etmiştir. Bakan açıklamasında en az 100.000 ABD askerinin, çok yüksek zehirli oluşu nedeniyle kanser ve deri hastalıklarıyla, doğan çocuklarda ağır sakatlıklara sebep olan "Agent orange" adlı bombadaki Dioxin maddesiyle temas geldiğini de belirtti.

"Agent orange" ormanları ve kurtuluş savaşçılarının beslenme alanlarını tahrip için kullanılıyordu.

İngiltere

11,6 milyon üyeli İngiltere Sendikalar Birliği(TUC) kongresinde mevcut hükümetin silahlanmaya yönelik politikasını mahkum etmiş ve konuyla ilgili olarak aşağıdaki şu kararları almıştır.

1- Silahlanma harcamalarının hemen azaltılması,

2- Nükleer silahları kullanmaya dayalı her türlü savunma stratejisinin tümünden reddi,

3- Cruise ve Trident füzelerinin İngiltere'ye ve Atom füzelerinin Avrupa'ya yerleştirilmesinin tümünden reddi,

4- İngiltere'deki tüm İngiliz ve ABD nükleer üslerinin kapatılması,

5- Hükümetin silahlanma dışındaki istihdam alanlarına yardımı,

6- "Dünya Silahsızlanma Kampanyası"nın ve çağrısının tümünden desteklenmesi.

İŞSİZLİK DEVAMLILIK ARTIYOR

Ortak Pazar ülkelerinde işsizlerin sayısı Ağustos-Eylül aylarında 9 milyonu aştı. Brüksel'deki Ortak Pazar İstatistik Bürosu'nun bildirdiğine göre, İtalya hariç Ortak Pazara dahil bütün ülkelerde işsizlik hızlı bir artış göstermiştir. Ortak Pazara dahil ülkelerde işsizlik oranı ortalama %8,3 oranında. Bu rakam erkeklerde %7,6, kadınlarda ise %9,4 civarında.

SEDAT ÖLDÜRÜLDÜ

Emperyalist ve siyonist işbirlikçisi politikasıyla Arap gericiliğinin ve Amerikan uşaklığının simgesi haline gelmiş olan Sedat'ın ölümü Arap dünyasında memnulukla karşılanırken, ABD yöneticileri başta olmak üzere emperyalistler bu ölümden gerçek üzüntü duydular.

Sedat'ın ölümünün kimleri üzdüğüne bakmak için onun cenaze törenine esas olarak kimler itibar etti, buna bakmak gerekir. Örneğin ABD'nin üç eski başkanı (Nixon, Ford ve Carter), ile Reagan'ın yönetiminin güçlü adamı -eski NATO başkomutanı- ve dışişleri bakanı A. Haig, eski dışişleri bakanlarından Kissinger ve birçok tanınmış eski-yeni Amerikan devlet adamı oradaydılar.

Emperyalist işbirlikçisi Kenan Evren rejimine gelince, Orta Doğu'da kendisine pazar ve petrol arayan Türk cuntası, Arap âleminin şimşeklerini üzerine çekmemek için

Güney Afrika'nın saldırısı protesto edildi

Angola'nın başşehri Luanda'da yapılan ve 50.000 kişinin katıldığı gösteri yürüyüşünde Güney Afrika'nın Angola'ya saldırısı protesto edildi. Gösteri yürüyüşüne katılan emekçiler MPLA Partisi'nin ve hükümetin politikasını desteklediklerini belirtmişler ve tehdit edilen ana vatanlarını silahlarıyla tüm emperyalist saldırılara karşı korumadaki kararlılıklarını dile getirmişlerdir.

Gösteride konuşan MPLA Partisi MK'si Politik Büro üyesi Evaristo Domingos, Güney

Kadınlar konferansı toplandı

Kadınlar dünya kongresi 6 Ekim 1981 günü Çekoslovakya'nın başşehri Prag'da "Eşitlik, Ulusal Bağımsızlık, Barış" sloganı ile açıldı. Altı gün süren kongreye 124 ülke ve 88 uluslararası örgütten 1000'den fazla delegeye katıldı.

Uluslararası Demokratik Kadınlar Federasyonu başkanı Freda Brown açış konuşmasında, dünya kadınlarının ABD tarafından teşvik edilen silahlanma yarışı nedeniyle duydukları derin endişeyi dile getirdi.

*****

emperyalist ağababalarının katıldığı korodan uzak durmaya çaba gösterdi. İkiyüzlü ve riyakar politikanın başı Türk cuntası, cenaze töreninde Büyükelçilik düzeyinde temsil edilirken, Kenan Evren'in Mısır devletine (Sedat'ın halefi Mübarek'e) gönderdiği mesaj kamu oyuna açıklanmadı.

Sedat'ın ölümünün politik sonuçları ne olacak? Bilim gösteriyor ki toplumsal olaylar sınıfsaldır, kişilere bağlı değildir. Mısır'da da şu anda işbirlikçi büyük burjuvazi iktidardadır. Bu zümre Mısır'a egemen olduğu müddetçe Sedat'ın yerini alan Mübarek'in de politikası içte halk güçlerini ve sosyal muhalefeti ezme, dışta emperyalist işbirlikçiliğini sürdürmek olacaktır. Yani Sedat gitmiştir ama Sedat rejimi yaşamaktadır. Ve değişiklik için Mısır halkını Çetin mücadeleler bekliyor.

Afrika'nın saldırısını emperyalizmin bölgedeki yeraltı zenginliklerini yeniden ele geçirmeye ve güçler dengisini kendi lehine değiştirmeye yönelik global stratejisinin bir parçası olarak değerlendirdi.

Bu arada Namibia kurtuluş örgütü SWAPO'nun açıklamasına göre, Angola'ya saldıran Güney Afrika birlikleri arasında 3000'e yakın ABD'den, Batı Avrupa'dan, İsrail'den, ve Latin Amerika ülkelerinden askerler de bulunmaktadır.

ETİOPYA

12 Eylül 1981 Etiyopya halk devriminin 7. yılı. Aşağıdaki yazı Bulgaristan Halk Cumhuriyeti'nde Türkçe-Bulgarca olarak yayınlanan YENİ HAYAT adlı derginin Ağustos 1981 tarihli sayısından alınmıştır.

Bugünkü Etiyopya'yı anlayabilmek için geçmişini iyi bilmek gerekir. Burada yapılan devrimin amaçlarını kavrayabilmek için ise, dünyanın en eski, yani 3000 yıllık monarşi hanedanının kökenlerine uzanmak gerekir.

Bu ülkenin yüzleri güneşte yana yana bakır kırmızısı rengini almış olan insanları eskiden beri günlük, mirt (mersin) kokulu yağlar ve leopar derileri satmakla geçimşilerdir. Eski Mısır'lılar, tanrılarının bu ülkeden, başı dumanlı dağlarından geldiğine inanırlarmış. Eski Yunanlılar ve Bizanslılar Etiyopya hükümdarlarıyla ilişki kurmuşlar. Arap tüccarlar buradan, Kafa eyaletinden kahveyi bütün dünyaya yaymışlardır. Efsaneye göre, dünyanın en güzel kadını Sava kraliçesi, dünyanın en akıllı adamı Süleyman peygamberle Kudüs şehrinde karşılaşmak için zinet yüklü kervanıyla buradan yola çıkmış. Karşılaşma sonucu Birinci Melenik dünyaya gelmiş ki, Süleymaniler hanedanı bununla başlar. Bu eski hanedanın son imparatoru Hayle Selasiye idi...

Etiyopya'lılar mert insanlardır. Binlerce yıl bağımsızlığını korumuş, Afrika'da sömürge yapılamayan tek devlet olarak kalmışlardır. İtalyanların 1896'da Adua civarında bozguna uğratılması, bundan 40 yıl sonra İtalyan faşizmine karşı kahramanca savaşları (bu savaşta halkın yüzde 10'u hayatlarını yitirmiştir) Etiyopya'lıların sahiden de mert ve cesur insanlar olduğunu dünyaya bir defa göstermişti. Onlar topraklarını düşmana çığnetmemek için son yıllardaki Somali saldırısını püskürtürken de aynı mertlikte savaşmışlar.

Çok büyük topraklara sahip olan Etiyopya halkı, atom ve elektronik çağında toprağı kara sabanla, el çapasıyla işlemeyi sürdürüyordu. 1973-1974 kuraklık yıllarında açlıktan 200 bin kişi ölmüştü.

1974 olayları Etiyopya tarihinde bir dönüm noktası oldu. Halk çalkantıları Şubat'tan Eylül'e kadar sürdü. İmparatorun politika cambaz-

lığı bu defa yardım edemedi ve 12 Eylül'de tahttan indirildi. Başta Mengustu Hayle Mariam bulunan Çeçici Askeri yönetim kurulu iktidarı eline aldı...

1976'da duyurulan Millidemokratik devrim programında şöyle dendi: "Millidemokratik devrimin amacı, Etiyopya halk yığınlarını, feodalizm ve emperyalizmin uyguladığı sömürü ve baskıdan kurtarmak ve Etiyopya toplumunun sosyalizme geçmesine yararlı koşulları sağlamaktır."

Elbette ki, iç ve dış gericiler böyle bir "tehlike" karşısında eli kolu bağlı duramazdı. Yeni iktidar iki cephede savaş vermek zorunda bırakıldı. Etiyopya devrimine karşı yöneltilen Somali saldırısı bir yanda, bir yanda da, Etiyopya'nın en seçkin evlatlarını pusulardan kurşunlayan karşıdevrimciler vardı. Geceleri Adis Abeba sokaklarında silahlı çatışmalar eksik olmuyordu. Gericiler birkaç defa yeni iktidarı devirmeye kalkıştılar. Ama her seferinde bu karşıdevrim hareketleri yığıt Etiyopya halkı ve onun iktidarı tarafından bastırıldı. Saldırganlar püskürtüldü, karşıdevrimciler cezasını buldu...

Etiyopya'da devrimci iktidar daha başlangıçta bir sıra güçlüklerle karşılaştı. Ülkede ilkel bir tarım vardı. Milli gelir bakımından dünyada en sonda gelen devletler arasındaydı. Otuz milyonluk nüfusun yaklaşık yüzde 93'ü okuma-yazma bilmez durumdaydı. Devrim, geri kalmışlığa, cahillığe, feodal kalıntılara karşı amansız bir savaş açtı.

Toprak millileştirildi. En önemli devrimci girişimlerden biriydi bu. Etiyopya'da toprak artık halkın malıdır. Köylü işlediği toprağın ürününü almaktadır. Büyük devlet tarım çiftlikleri kuruldu. Saray adamlarına, aristokraziye ve büyük burjuvaziye hesapsız kazanç sağlayan büyük şehir mülkiyeti kamulaştırıldı. Büyük işletmeler, bankalar, sigorta şirketleri hepsi devletin eline geçti. Eski ve katmerli bir feodal düzende yapılan bu girişimler köklü değişimlerin sadece bir bölümü sayılır...

1975 başlarında öğrenciler, üniversiteliler, öğretmenler ve askerlerin köye akın seferi başladı. Bunlar halka devrim haberini duyurdular. Cehalet kararlığını

Adis Abeba'dan bir görünüş.

kovmak için insanlar arasına ilk ışık kıvılcıklarını saçmağa başladılar. Daha sonraları bu aydınlıklar çoğaldı, sayısı 60.000'i buldu. Gittikleri köylerde uzun süre kaldılar, toprak reformunu uyguladılar, toprak ağalarını ve derebeyleri zararsız hale getirdiler. Yollar yaptılar, köprüler kurdular, insanlara okuma yazma öğretiler, aynı zamanda kendileri de halkın zekasından bol bol yararlandılar.

Yalnız iki yıl içinde yaklaşık 6 milyon kişi okuma yazma öğrendi. Bu yıl 9 Mayıs'da, okuma-yazma kampanyasının beşinci merhalesi başladı. Hazırlanan programa göre, daha 1.200.000 kişi okuma yazma öğrenecek, kitap dünyasına açılacaktır. Köy ve kasabalarda yığın halinde okuma evleri açılıyor. İnsanlar burada bilgisini arttıracak, okuma-yazma alışkanlığını geliştirecektir, UNESCO'nun cahillığı yoketme ödülünü 1980'de sosyalist Etiyopya'nın alması bir rastlantı değildi.

Köy dernekleri ve Kebele denen kasaba derneklerinin kurulması, Etiyopya devriminin en büyük başarılarından biri sayılır. Bunlar aslında yerli iktidarın organları, halk sovyetleri demektir.

Şehirlerde Kebeleler asayişini korur, çocuk bahçeleri, okuma evleri açarlar. Ayrıca Kebele mahkemeleri vardır. Bu mahkemeler yerli karakter taşıyan tartışmaları çözerler, asayiş bozanları cezalandırırlar. Bir müddet önce şehir derneklerinin karakterini ve görevlerini açıklayan bir beyanname yayınlandı. Derneklerden her biri ayrı birer tüzel kişidir. Halk yığınlarını ekonomik, politik ve sosyal problemlerin çözümüne yöneltirler, Marks ve Lenin'in düşünceleriyle silahlandırırılar. Kebele yönetim organları genel ve serbest seçimle, gizli oy verme usulüyle seçilirler.

Bilindiği gibi her sosyalist devrime, ana ilkesi marksist-leninist ideoloji

olan sağlam bir politik yönetici ve bir öncü parti gereklidir. Etiyopya'da emekçiler partisi kurucu komitesi bu amaçla kuruldu. O, yarıncı partinin iskeletini oluşturmakta, bazı hallerde onun işlevini görmektedir. Komitenin başkanı Mengustu Hayle Mariam'dır.

Sosyalist Etiyopya aydın ufkulara doğru yolculuğunda yalnız değildir. SSCB başta olmak üzere dünya sosyalist sistemi onun sadık dostudur. Üç yıl önce Ambo şehrinde Sovyetler Birliği'nin yardımıyla ilmi laboratuvar kuruldu. Bu laboratuvar sayesinde bitkileri koruma alanında önemli inceleme ve araştırmalar yapılmaktadır.

Etiyopya kırsalında, tarım alanlarında çalışan makinelerin hepsi sosyalist ülkelerin damgalarını taşımaktadır. Bulgar yardımıyla ülkenin değişik yerlerinde dokuz inek çiftliği, iki yem-alaf atelyesi, dört süt işletme fabrikası ve beş tavuk çiftliği kurulması öngörülmüyor. Bulgaristan Etiyopya'ya yalnız tarım alanında değil, başka alanlarda da yardım ediyor. Adis Abeba milli tiyatrosu Bulgaristan yardımıyla inşa edildi. Bulgar mimarları Etiyopya'nın konut sorununu çözmek için toplu konut inşasına projeler hazırladılar. Etiyopya'da Bulgar doktorlar, Sovyet jeologlar, Demokratik Almanya mimarları enternasyonalizmin yüce davası uğrunda hep bir arada sosyalist Etiyopya'nın geleceği için çalışıyorlar.

Kapitalist olmayan gelişme yolunda ilerleyen diğer Afrika devletleri Etiyopya'da olup bitenleri dikkatle izliyorlar. Etiyopya'nın başarıları komşularına örnek oluyor. Emperyalist çevreler de Etiyopya'yı gözden uzak tutmuyorlar. Sosyalist Etiyopya, Afrika kıtasının politik hayatında çok önemli rol oynuyor. Onun Afrika'daki öncülük misyonu biriktirilen tecrübeyle beraber durmaksızın büyüyecektir.

F. ALMANYA'DA DEMOKRATİK HAREKETLER HER GEÇEN GÜN DAHA DA GÜÇLENEREK VE KİTLESELLEŞEREK YÜKSELİYOR. F. ALMANYA'DAKİ DEMOKRATİK HAREKETLERİN ANA EKSENİNİ BARİŞ, SİLAHSIZLANMA, KONUT SORUNU, İŞYERİ GÜVENLİĞİ VE ÇEVRE KÖRÜNÜMÜ GİBİ HALKIN EN GENİŞ KESİMLERİNİN ÖZLEMVE ÇIKARLARINI DİLE GETİREN KONULAR OLUSTURUYOR. AŞAĞIDA BU KONUYLA İLGİLİ OLARAK YAPILAN EYLEMLERİN KISA BİR ÖZETİNİ BULACAKSINIZ.

ABD DIŞİŞLERİ BAKANİ HAİG PROTESTO EDİLDİ

ABD dışişleri bakanı Haig' in F. Almanya'yı provokatif ziyareti Bonn ve B. Berlin'de kitlesel gösterilerle protesto edildi.

Batı Berlin'deki 13 Eylül 1981 günü yapılan gösteriye yaklaşık 50.000 kişi katıldı. SPD'den Jusoların (Genç Sosyalistler), FDP'den Genç Demokratların, Batı Berlin Birleşik Sosyalist Partisi (SEW) üyelerinin, sendikacıların, ev işgalcilerinin, hristiyan ve barış kuruluşlarının; kısacası değişik politik görüşten onbinlerce

insanın katıldığı bu yürüyüş savaş sonrası B. Berlin'de yapılan en büyük protesto gösterisi oldu.

Yürüyüş başlamadan önce Oliver Platz'da kısa bir konuşma yapan FDP eyalet yönetim kurulu üyesi Harald Loch barışın önemini vurguladı. Gösterinin bitiminde konuşan bayan teolog Dorothee Sölle yürüyüşe katılanları Vietnam savaşı sırasında seslerini barış için yükselten "öteki Amerika" ile dayanışmaya çağırıldı.

EV İŞGALLERİ YAYGINLARIYOR

CDU'lu belediye başkanı Weizsäcker ve içişleri Senatörü Lummer tarafından düzenlenen bir polis harekâtıyla 22 Eylül 1981 günü Batı Berlin'de işgal altında bulunan evlerden 8'i zorla boşaltıldı. 1800 polisin katıldığı bu baskın olayı kanlı bir şekilde bitti ve ev işgalcilerinden bir genç belediye otobüsünün altında kalarak can verdi. Görgü tanıkları ifadelerinde polislerin işgalcileri coplar ve göz yaşartıcı bombalar kullanarak bilinçli bir şekilde trafiğin yoğun olduğu ana cadde tarafına doğru sürdüklerini belirtiyorlar. Olay sırasında caddenin trafiğe kapatılmaması da cevaplandırılmayan ayrı bir soru olarak durmaktadır.

Aynı günün akşamı Eğitim ve Bilim Sendikası (GEW)'nin B. Berlin örgütünün çağrısı-

la Oliver Platz'da toplanan 10.000 kişi, öldürülen genç Klaus Jürgen Rattay için sessiz bir yürüyüş yaptı. Çeşitli siyasi kuruluşlar yaptıkları açıklamalarda İçişleri Senatörü CDU'lu Lummer'in görevinden çekilmesini talep ettiler. Yürüyüşten sonra Rattay'ın öldüğü yerde toplanan binlerce kişi ana caddede oturarak protestolarını sürdürdüler. Daha sonra aynı gündüz olduğu gibi coplar, göz yaşartıcı bombalar ve tazyikli su püskürten arabalarla kalabalığın üstüne saldıran polis provakasyona giristi ve olaylar gece geç vakitlere kadar devam etti.

Senato ve güvenlik kuvvetlerince uzun zamandan beri B. Berlin'deki ilerici güçlere karşı sürdürülmekte olan karalama kampanyası ve zor kullanma politikası, CDU'nun karşı devrimci iç politika-

F. ALMANYA'DA HAREKETLER

sinin bir parçasıdır.

Polisin bu saldırıları aynı zamanda, sosyal harcamaların kısılmasına karşı olan yurttaşlara, özellikle barış mücadelesine gittikçe daha aktif bir şekilde katılan gençlik kesimlerine karşı giriştiği bir sindirme ve korkutma hareketidir.

29 Ağustos'da Nötron bombasına karşı düzenlenen Ba-

rış Konser'ine 60.000 kişinin katılımı, sendikalar tarafından 1 Eylül'de düzenlenen savaş aleyhtarı eylemler ve son olarak ABD dışişleri bakanı Haig'in B. Berlin'i ziyareti nedeniyle NATO'nun silahlanma politikasına karşı düzenlenen ve 80.000 kişinin katıldığı yürüyüş Senato'yu ve gerici güçleri panik içine düşürmüştür.

Polis B. Berlin'de ev işgalcilerine böyle saldırdı.

Ev işgalcilerinden 19 yaşındaki Klaus Jürgen Rattay otobüs altında kalarak can verdi.

GEW B. Berlin örgütünün çağrısı üzerine aynı gün on bin kişi Oliver Platz'da Rattay'ın ölümüne neden olan polisi ve İçişleri Senatörü Lummer'i kınadı.

DEMOKRATİK YÜKSELİYOR

SON ORMAN PARÇASINI KORUMAK
İSTEYEN HALK DİRENİŞE GEÇTİ

Frankfurt havaalanının genişletilmesi projesine bağlı olarak, alanın batısında yeni bir uçuş pisti yapılmasına karşı olan onbinlerce kişinin protesto eylemi genişliyor.

Çok sayıda insanın yoğun olarak yaşadığı Rhein-Main bölgesindeki son ormanın da yok edilmesine karşı çıkan ve çevrenin korunmasından yana olan onbinlerce kişi 7 Ekim günü bir gösteri düzenleyerek, Frankfurt havaalanının batısına yeni bir uçuş pisti yapılmasını protesto ettiler.

6 Ekim akşamından başlayarak inşaat yerinde toplanan en az 10 bin kişinin ormandaki gösterisi, sakin ve disiplinli geçmiştir. Eylem esnasında polislerin bütün provakasyonları sonuçsuz kalmıştır. Göstericiler çevre halkı tarafından yiyecek ve içecek maddeleri gönderilerek aktif bir şekilde desteklenmiştir.

Etkin ve yığınsal direniş karşısında geri çekilmek zö-

runda kalan ağır silahlarla donatılmış Hessen polis birliklerinin yerine, daha sonra, bölgeye yabancı Bayern polisleri getirilmiştir. Yeni polis birliklerinin inşaat bölgesinin etrafını NATO'ya ait dikenli tellerle çevirmesinden sonra inşaatla ilgili birkaç metre yüksekliğindeki bir duvarın dikilmesine başlanmıştır.

Konu ile ilgili olarak, Mörfelden-Walldorf bölgesi SPD - CDU - DKP - FDP Partileri Eylem Komitesi adına basına bir demec veren Eyalet Meclisi DKP Grup Başkanı Rudi Hechler şunları söylemiştir: "Daha iyi hayat şartları ve demokrasi için mücadelede ilk başarı, havaalanı halkı tarafından kazanılmıştır. Havaalanının genişletilmesine karşı yurttaşlarımızın vermekte olduğu mücadele, aynı zamanda barış mücadelesinin de bir parçasını oluşturmaktadır."

başlıklı füzelerin yerleştirilmesini savunan politikacılar ve onların sözcüsü olan kitle haberleşme araçlarının, barış yürüyüşünü parçalamaya yönelik çabaları boşa çıkmış ve büyük bir insan topluluğu F.Almanya'nın başkentinde bir araya gelmiştir.

Tertip komitesi adına konuşan papaz Volkmar Deile, 10 Ekim yürüyüşü için yapılan çağırıyor bir kere daha okumuş ve yığınsal gösteriye katılanların, farklı politik ve dünya görüşlerine sahip olmalarına karşın, silahlanma çabalarına karşı, yani somut olarak ABD füzeleriyle Nötron bombalarının F.Almanya'ya yerleştirilmesine karşı, yumuşama ve barış için barış yürüyüşüne katıldıklarını söylemiştir.

İnsan hakları savaşçısı Martin Luther King'in dul eşi Coretta Scott-King, Amerikan barış hareketinin gündene büyüme olduğunu belirterek, sözlerine "mücadeleniz bizim mücadelemizdir! Bizim hareketimiz sizin de hareketinizdir!" diyerek son vermiştir.

Nötron bombası ve benzeri saldırgan silahlara karşı olduğunu söyleyen eski NATO generali ve İtalyan Senato üyesi Nino Pasti, "birlikte hareket ettiğimiz zaman barışı savunacak güçteyiz demizdir."

İG-Metall sendikası yürütme kurulu üyesi Georg Benz de şöyle konuşmuştur: "F.Almanya'da askeri silahlanma ile sosyal hizmetlerin azaltılması arasındaki ilişkiye dikkatinizi çekerim. İşçi ve emeklilerin zararına olacak şekilde, bütçede milyarlarca marklık bir kısıntıya gitme kararı alınmıştır. Oysa sosyal harcamaları kısma yoluyla silahlanmak isteyenler, Federal Cumhuriyetin iç ve dış barışını tehlikeye düşürmektedirler."

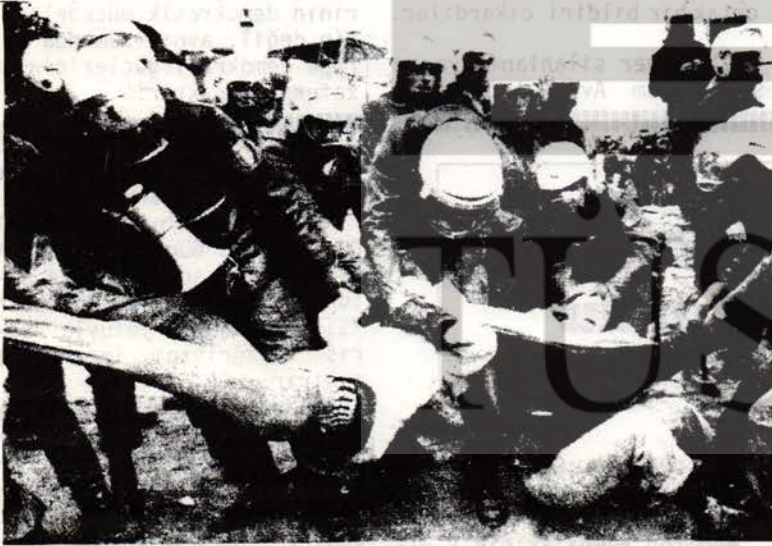
SPD başkanlık divanı üyesi Erhard Eppler, büyük bir ilgiyle izlenen konuşmasında, F.Almanya'daki barış hareke-

tinin hedefinin Batı Avrupa'daki silahlanma zincirinin halkalarını koparmak olduğunu söyledi. Orta menzilli füzeler olmadan Batı Avrupa'nın atom silahlanmasında Doğu'yu geride bıraktığını belirtti.

Katolik teolog Prof. Ranke Heinemann silahlanmaya karşı görüşlerini şu sözlerle dile getirdi: "ABD hükümeti, ABD'yi dünyanın bir numaralı ülkesi yapmak isterken, bizi mahvolmada ilk sırayı alacak ülke durumuna sokmak istiyor. Biz buna karşı çıkıyoruz. Yabancı bir ülkenin askeri üstünlük sağlama çabalarına karşı halkımızın ölüm kurbanı olmasını engellemek istiyoruz."

Son konuşmayı yazar Heinrich Böll yaptı. F. Almanya'da eşine az rastlanır olayların meydana geldiğini söyleyerek, örnekler verdi. Sovyet-Amerikan ortak yapımı "Unutulmayan Savaş" belgesel filminin daha televizyonda gösterilmeden kötülediğini, Bonn'daki barış yürüyüşüne daha yapılmadan Federal Parlamento üyeleri ve Federal Hükümet tarafından iftira edildiğini vurguladı.

Tanınmış Amerikalı zenci şarkıcı Harry Belafonte'nin de katıldığı ve barış şarkıları söylediği yürüyüş disiplinli bir şekilde ve hiç bir olay çıkmadan son buldu.

"Hür dünyanın uygar polisi" yurttaşı böyle tutukladı.

***

BONN'DAKI BARİŞ YÜRÜYÜŞÜNE
300.000 KİŞİ KATILDI

F.Almanya tarihinin en büyük barış yürüyüşü, 300 bin kişinin katılımıyla 10 Ekim günü Bonn'da gerçekleştirildi.

Sühnezeichen Eylemi ile Barış için Hizmet Eylem Komitesi'nin düzenlediği ve binin üzerinde örgütün desteklediği barış yürüyüşüne katılan genç-yaşlı, sosyal demokrat, sendikacı, dindar hris-

tiyan ve komünist insanlar, gösteri günü derslere girilmemesi için mücadele etmiş öğrenciler, liberaller, Yeşiller, Alternatüvler, yurttaş girişimleri (Bürgerinitiative) ve spor kuruluşlarının üyeleri, fabrikalardan işçi temsilcileri, barış ve yumuşama için usteklerini dile getirdiler.

Batı Avrupa'ya nükleer

TÖB-DER'li 200 Öğretmen Toplandı

3 Ekim 1981 günü F.Almanya'da bulunan Türkiye'li ilerici-devrimci öğretmenler Frankfurt üniversitesi salonunda, TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu'nun çağrısı üzerine bir toplantı yaptılar. Türkiye öğretmenleri ve TÖB-DER'le dayanışmanın somutlanması amacıyla yapılan toplantıya katılım yüksek oldu.

TÖB-DER Genel Başkan Yardımcısı Ayhan Kutlay, MYK üyesi Tekin Üstün, GYK üyeleri Mehmet Yalçın, İhsan Kapsuz, Aydın Yeşilyurt ve Ali Kemal Yaylı'nın divanı oluşturduğu toplantı, Gazioğlu'nun uzun bir açılış konuşmasıyla başladı. Daha son-

ra söz alan çok sayıda öğretmen faşist cuntaya karşı mücadele konusunda ve TÖB-DER'le aktif dayanışma için görüşlerini dile getirdiler. Toplantıda provokasyon yapmak isteyen birkaç maocu, öğretmenlerin sert tepkileri ile karşılaştılar ve susturdular.

Yapılan konuşmaların hemen hepsinde demokrasi güçlerinin birliğine duyulan özlem dile getirildi. Türkiye'de hapishanelerde bulunan TÖB-DER yönetici ve üyeleriyle onların aileleri ile aktif dayanışma konusunda kararlar alınan toplantı, Gazioğlu'nun alkışlarla karşılanan kapanış konuşması ile son buldu.

YURTDIŞINDAKİ SANATÇILARIMIZIN CUNTAYA KARŞI MÜCADELESİ SÜRÜYOR

İlerici çalışmalarını nedeniyle cuntanın hismanını çeken ve vatandaşlıktan atılan sanatçılarımızdan Melike Demirağ ve Şanar Yurdatapan, cuntanın dünya kamu oyunda teşhir edilmesi doğrultusundaolumlu çalışmalar yapıyorlar.

Amerika Kıtası Yazarlar Birliği'nin davetlisi olarak ABD'ye giden sanatçılarımız, 5 Ekim tarihinde Birlik'in düzenlediği bir basın toplantısıyla Amerikan kamu o-

yuna tanıtıldılar.

Amerikan Birleşik Devletleri'nin dünyaca tanınmış ilerici sanatçısı Pete Seeger ile beraber 9 Ekim tarihinde New York'da düzenlenen "Türkiye ile dayanışma gecesi"nde konser veren sanatçılarımız, 10 Ekim tarihinde New York'da Amerikan Yazarlar Topluluğu'nun düzenlediği ve dünyanın dört bir tarafından gelen yazarların da katıldıkları toplantıda konuşmuş-

lar ve cuntanın uygulamalarını sergilemişlerdir. Konuşmaları büyük bir ilgiyle izlenen ve coşkun alkışlarla karşılanan sanatçılarımız, 16 Ekim'de bu kez Los Angeles'da bir konser vermişlerdir. Daha sonra 19 Ekim'de Washington'da düzenlenen "Türkiye'de insan hakları ve politik çalışmalar" adlı seminerde konuşan sanatçılarımız, 22 Ekim'de radyodan 30 dakika süren bir yayın yapmışlardır.

Bu arada eski cumhurbaşkanı Johnson'un Adalet Bakanlığını yapmış Ramsey Clark, merkezi New York'da bulunan "Türkiye'de Demokrasi ve İnsan Hakları Komitesi"ni desteklediğini açıklamış ve Melike Demirağ'la Şanar Yurdatapan'ın Türkiye'deki cuntayı protesto etmek için açtıkları imza kampanyasına da imzasını atmıştır.

Ortak Bildiri

Brüksel'de 25 Ekim 1981 günü yapılan barış yürüyüşü nedeniyle Tekoşer (Belçika'daki Kürt İşçi ve Öğrenciler Birliği), Devrimci İşçi Sempatizanları, Demokrasi İçin Birlik Belçika Komitesi, Gerçekle Dayanışma Belçika Komitesi, Türkiye'li İşçiler Kültür Merkezi ve Heusden-Zolder Halk Gençlik Birliği ortak bir bildiri çıkardılar.

"Nükleer silahlanma yarışının tüm Avrupa'yı, hattâ

DUYURU

Gerçek Avrupa Komitesi Halk Dayanışma Geceleri'nin ikincisi 7.11.1981 tarihinde Aller Str. 33, 1 Berlin 44 adresinde yapılacaktır. Gece nedeniyle "Cunta Ne Yapıyor?" başlıklı bir bildiri dağıtan Gerçek B.Berlin komitesi, tüm yurtsever ve ilericileri faşist cuntayı ve onun kuklası Danışma Meclisi'ni protesto etmek için düzenlenen HALK DAYANIŞMA GECESİ'ne katılmaya çağırır.

tüm yerküresini tehdit ettiği bir ortamda Belçika demokrasi güçlerinin düzenlediği 25 Ekim 1981 Yürüyüşü'nü Türkiye'li ve Kürdistan'lı işçiler adına selamlıyoruz" diye başlayan bildiri, askeri-faşist cuntanın uygulamalarını ve ABD emperyalizminin Orta Doğu'ya yönelik hesaplarıyla olan bağlantılarını anlattıktan sonra, şu cümlelerle son buluyor: "Türkiye'li ve Kürdistan'lı işçiler olarak, Avrupa demokrasi güçlerini bu baskı ve zulüm rejimini tecrit ve mahkum etmeye, Türkiye halklarının anti-emperyalist, anti-faşist ve anti-sovunist mücadelesiyle aktif dayanışmaya çağırıyoruz... Faşist askeri cuntanın yıkılması, sadece Türkiye halklarının demokratik mücadelesinin değil, aynı zamanda Avrupa demokrasi güçlerinin de zaferi olacaktır!"

3-4 Ekim 1981 günü Frankfurt'da Alman Eğitim Bilim Sendikası (GEW) nin olağanüstü kongresi yapıldı. Kongreye şeref konuğu olarak katılan TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu delegelere hitaben bir konuşma yaptı. Gazioğlu konuşmasında Türkiye'deki askeri faşist cuntanın icraatını anlatarak, delegeleri Türkiye öğretmenleriyle aktif dayanışmaya çağırıyor. Bütün delegeler coşkun alkışlar ve "yaşasın uluslararası dayanışma" sloganıyla F.Alman öğretmenlerinin, Türkiye öğretmenlerinin mesleki örgütü TÖB-DER ve Genel Başkan Gazioğlu'yla dayanışma duygularını dile getirdiler.

İş ve Eğitim, Barış ve Özgürlük temel sloganı altında yapılan GEW Kongresinde Başkanlıktan ayrılan Erich Frister'in yerine Dr. Dieter Wunder seçildi. Öte yandan kongrede çok sayıda öneri tartışılarak karar altına alındı. Alınan en önemli karar Barış ve Silahsızlanma ile ilgili olanıydı. Bu karar aynen yayınıyoruz:

GEW'nin Kongresi Barışı Savundu

BARİŞ VE SİLAHSIZLANMA MÜCADELESİNDE SENDİKACILAR

Sendika Kongresi, bütün meslektaşlarımızın, sendikaların ve genel olarak DGB (Alman Sendikalar Birliği) nin 1 Eylül Dünya Barış günü nedeniyle yaptıkları eylemleri selamlar. Sendikal hareketin giderek bir barış hareketine de dönüştüğü açıkça ortaya çıkmıştır.

GEW'de örgütlenmiş öğretmen ve eğitimci, birçok gencin, ölümcül silahlanma yarışını ile ilgili huzursuzluğunu özellikle duymaktadırlar. Gençlik haklı olarak geleceğinden korkuyor. Onların karşısına inandırıcı bir şekilde, ancak barış için bütün gücümüzle çalışmakla çıkabiliriz. Barış güvenlik altına alınmadan, eğitim ve öğretim anlamını yitirmekte-

dir.

Bu nedenle GEW, Federal hükümetten şu isteklerde bulunmaktadır.

●Nötron Bombalarının F.Almanya'da yerleştirilmesini önlemek ve Pershing II füzeleeri ile atom başlıkla füzeleerin yerleştirilmesi için onayını vermemek.

●Doğu ve Batı'da yeni atom başlıklı orta menzilli füzeleerin yerleştirilmesini önlemek ve var olanları azaltmaya yönelik görüşmelere başlamak.

●Etkin silahsızlanma görüşmeleri ile yumuşama politikasının sürdürülmesi için girişimlerde bulunmak.

●Salt-2 Antlaşmasının artık imzalanması için ABD'yi etkilemek.

Sendika Kongresi, ayrıca, Doğu ve Batı'daki bütün atom

silahlarının yasaklanması ve yok edilmesini ister.

Kongre, DGB'nin 1 Eylül Dünya Barış Günü ile ilgili eylemlerini selamlar ve bütün meslektaşları, DGB'nin "Silahsızlanma yoluyla Barış" çağrısını imzalamaya çağırır.

Kongre, buna ek olarak, GEW üyelerini Sühnezeichen (Barışa Hizmet Eylemine) ve 10 Ekim 1981 günü Bonn'da yapılacak gösteriye katılmaya çağırır. "Atom tehdidini karşı ortak eylem-Avrupa'da silahsızlanma ve yumuşama için" sloganı ve buna bağlı hedefler, hem çalışanlar ve ailelerinin çıkarları, hem de sendikal hareketin geleneği ile denk düşer. Birçok DGB sendikasının güncel kararları ve DGB'nin "Silahsızlanma yoluyla Barış" çağrısında bu doğrultudadır.

GEW üyelerini, "Sühnezeichen" eylemi ile diğer örgütlerin 10.10.1981 günkü barış gösterisine katılmaya çağırır. Bu çağrı en erken bir zamanda, genelge ve el ilanları aracılığıyla alt örgütlere ve üyelere duyurulacaktır.

Ölümünün yüzüncü yıldönümünde Dostoyevski

Födör Mihayloviç Dostoyevski ünlü bir Rus yazarı, dev bir romancıdır. İstatistik kaynaklara göre şu anda dünyada en çok okunan yazarlardan birisidir. Özellikle aydın çevreler arasında çok popüler bir yazardır.

Doğumunun yüz altmışıncı, ölümünün yüzüncü yılında bu koca usta için acaba neler söylenebilir? Elbette çok şeyler söylenebilir. Ama neler söylenirse söylesin ve ne kadar söylenirse söylesin, konu gene de eksik kalacaktır. Çünkü her büyük gibi, Dostoyevski de bir derya, tükenmez bir hazinedir. Hayat ve sanatına her bakışta insan onda hep yeni bir şeyler keşfediyor. Yeni düşünceler, yeni duygular, yeni içdünyalar buluyor. Bundan dolayı da nesilleri etkilemeye devam ediyor. Dostoyevski, yaşam felsefesiyle, estetik görüşleriyle, en insancıl özlemleriyle onları yakından ilgilendiriyor hâlâ.

Kişiliğine gelince Dostoyevski için çapraşık bir karakteri, çelişkili, aşırı dalgın, aşırı hisli bir yapıya sahipti deniliyor. Aslında bunlar zengin bir ki-

şiliğin belirtileri. Kişiliğinin bu özelliği sanatına da yansıyor. Sanatı da o denli zengin Dostoyevski'nin. Derin ve gür, pınarlar gibi. İzlenimleri köklü, gözlemleri güçlü. Olaylar ve ilişkilerin köküne inebiliyor. Öyle olmasaydı, daha yirmi beş yaşında Rusya'da sosyal ramonun ilk örneğini verebilir miydi? Belinski gibi yavuz bir eleştirmenin takdirini kazanabilir miydi? Yazar ve kişi olarak Dostoyevski usanmadan araştırmıştır hayatta, usanmadan izleyip incelemiştir insan davranışlarını ve de ilişkilerini. Dört yıl süren Avrupa gezisi de hep o giderilmeyen susuzluktan doğmuştur. Evet, durmadan araştırmıştır Dostoyevski. Doğruluğu, dürüstlüğü, yetkinliği araştırmıştır ve de ihtirasla savunmuştur. Yetkinliğin önem ve rolünü büyütecek kadar kutsamıştır adeta. Dünyayı kurtaracaksa, güzellik kurtaracak görüşüne yüklemiştir. Ancak nasıl varılacaktır o güzelliğe? Koca yazar işte bunun dramını yaşamıştır, hayatta ve sanatta. "Karamazov Kardeşler", "İdiot" romanlarında olsun, "Yazarın Günlüğü" kitabında olsun bu anlayış özlemle sindirilmiştir. Altmış yıllık ömrünü bu amaca adamıştır. Kişinin ruhsal yığıtlığına, ruhsal yetkinliğine güvenerek yaşayıp yaratmıştır. Lirik bir ruh sarrafı olarak, güçlü bir kalem olarak, yılmaz bir gerçekçi olarak silinmez izler bırakmıştır Rus ve dünya edebiyatında.

Ölümünden bu yana yüz yıl geçtiği halde biz onu şimdi de hazla okuyoruz. Bıraktığı dünyayı yeniden yeniden yaşıyoruz...

YENİ HAYAT dergisinin 8/81 tarihli sayısından alınmıştır

*****

YİNE SİZ

Siz ne söylerseniz söyleyin
Hep bulanık akamaz o güzel sular
Gün olur devran durulur
Her şey bir bir sorulur
Ham iken koparılmaz bir daha meyvalar.

Yalanlar söyleyemezsiniz bir daha
O canım habersiz kalabalıklara
C güzel kalabalıkların çocukları
Ateşli sözlerle çıkacak karşınıza.

Korkunun ecele faydası yok demişler
Ama hala korku bekler mi dağları?
Nerden gelmişler nereye gitmişler
Viran edememişler o bizim güzel bağları.

Yaşlı bir çınar gibi devrilib gideceksiniz
Ne filiz bitecek yatağınızda ne bir şey
Bir daha gelmeyeceksiniz gelemeyeceksiniz.

FETHİ
SAVAŞÇI

EĞİTİM KÖŞESİ

SOĞUK SAVAŞ

2. Dünya Savaşında bütün Avrupa gericiliği dünyanın tek işçi devleti olan Sovyetler Birliği'ne saldırdı. Bu saldırı için Hitler faşizmi bir araç olarak kullanıldı. Bundan amaç, kapitalizmin içine düştüğü ekonomik krizi gelişmiş ülkelerin sırtından geri kalmış ülkelerin sırtına kaydırmaktı.

Kapitalizm krizini atlattık için savaştan büyük ölçüde yararlandı ve savaş sonrasında kısmi bir rahatlama dönemine girdi. Ne ki, savaş sonrasında bu rahatlığını, uzun süre yaşamasına olanak yoktu çünkü savaşta önce dünyada tek bir sosyalist ülke varken, savaş sonrasında sosyalist ülkelerin sayısı 15'e çıkmıştı.

Öbür yandan, dünyanın başına bela olan Hitler faşizmi, ancak Sovyetler Birliği'nin üstün gücü sayesinde yenilebilmişti. 22 milyon Sovyet insanının ölümü pahasına faşizm ezilmiş, sosyalizm dünyayı büyük bir beladan kurtarmıştı. Dünyanın bütün halkları bunu gördüler ve sosyalizme derin bir saygı duyular. Sosyalizm sevgisi dünyanın bütün emekçileri arasında hızla yayıldı.

Artık bir dünya sistemi haline gelen sosyalizm aynı zamanda dünya barışının öncülüğünü yapmaktaydı. Dünyanın dört bir köşesindeki yüz milyonlarca insan, Sovyetler Birliği'nin öncülüğündeki barış mücadelesine aktif olarak katılmaktaydı. Silahsızlanmaya ve özellikle insanlığın karşısına yeni bir olgu olarak çıkan termönükleer silahlara karşı güçlü bir tepki uyanmıştı.

Emperyalizm ise doğası gereği militaristti ve savaş kışkırtıcısı idi.

İşte bu iki neden, yani: a) sosyalizmin dünya çapında güçlenmesi b) barış hareketine öncülük etmesi ABD emperyalizmini ve uluslararası tekelleci sermayeyi korkuttu.

ABD başta olmak üzere tüm uluslararası gericilik SOĞUK SAVAŞ adı verilen yeni bir taktik izlemeye başladılar.

Soğuk Savaş'ın iki belirleyici bileşeni vardı. Birincisi anti-Sovyetizm idi. Emperyalistler dünyanın ilk işçi sınıfı devleti olan Sovyetler Birliği'ne karşı yoğun bir kampanya açtılar. Sovyetler'in Avrupa ve Asya ülkelerine saldıracağı yalanını hayasızca ileri sürerek, barışın asıl koruyucusu ve öncüsü olan bu devletin varlığını, özellikle Batı kamuoyuna bir tehlike gibi göstermeye hız verdiler. Soğuk Savaş'ın diğer yönü ise buna bağlı olarak anti-komünizm'di. ABD ve uluslararası gericilik, işçi sınıfının ideolojisine ve politikasına karşı hem uluslararası planda, hem de tüm ileri kapitalist ya da geri kalmış ülkelerde saldırıya geçtiler. ABD başta olmak üzere birçok ülkede komünistler, komünist dostu ilerici ve demokratlar tutuklandı, düşünce ve örgütlenme özgürlüğü "komünizm tehdidi" masalıyla kısıtlandı.

Soğuk Savaş'ın sonuçları çok acı oldu; ABD önce Marshal Planı adı altında Batı Avrupa devletlerini, Truman Doktrini ile Yunanistan ve Türkiye'yi silahlandırdı ve neticede Nato'yu kurdu. Kore halkının ulusal-sosyal kurtuluş mücadelesinin tamamlanmasına engel olmak için Kore savaşını başlattı. Uzun yıllar boyu tüm dünyada gerginlik ve savaş çılgınlıkları anti-Sovyetizm ve anti-komünizm kampanyası sürdürüldü. Sonuçta, dünya sosyalist sisteminin ve tüm dünya barışsever güçlerinin mücadelesiyle emperyalizmin soğuk savaş saldırısı geri püskürtüldü. Sovyetler Birliği'nin başlattığı yumuşama mücadelesi soğuk savaşta yendi.

Şimdilerde yeniden krize giren dünya kapitalist sistemi yumuşama sürecini geri çevirmek için gerginlik politikası izliyor. Soğuk savaş politikasını yeniden kullanıyor. Bölgesel savaşlar çıkarıyor. Silahlanma yarışını kışkırtıyor. Dünyada barış ve güvenliği ciddi şekilde tehdit ediyor.

Bu nedenle, barış, yumuşama ve silahsızlanma mücadelesi çok büyük önem taşıyor.

HOŞGELDİN MEMET

DEFOL MEMET

F. Alman kapitalistlerinin içine düştükleri ekonomik kriz büyüyor. Gazeteler, televizyonlar gün geçmiyor ki, bir büyük fabrikanın daha kapandığını duyurmasın... Ya da üzü dünyayı tutmuş büyük fabrikalar toplu işçi çıkarımına başvurmasınlar...

Yalnız son bir yıl içinde F.Almanya'da işsizlik öylesine arttı ki, Avrupa Ekonomik Topluluğunun yayınladığı istatistiklere göre, "1982 yılında işsiz F.Alman sayısı 1 milyon 750 bine çıkacak"...

Ekonomik kriz derinleştikçe, ona bağlı olarak siyasi bunalım da bir ağ gibi işçilerden ve emekçilerden başlayarak bütün toplumsal kesimleri sarıyor. Federal hükümetin en son aldığı kararlar ve çıkardığı kanunlar başka türlü nasıl açıklanabilir ki? Dikkat edilirse, Federal hükümet önce, "Siyasi Sığınma Kanununu" zorlaştırdı. Ardından şimdi "sosyal yardımlar" konusuna el attı. Bu tedbirlerin arkası gelecektir. Önümüzdeki günlerde birlikte yaşayarak göreceğiz. Bugün çocuk yardımının ortadan kaldırılması, yarı, "işsizlik yardımının" daha öbür gün ise yabancı işçilerin çalışma haklarının sınırlandırılması bu kararları takip edecektir. Kısacası görünen köy kılavuz istemiyor...

Toplu işten çıkarma olaylarında, yahut fabrika kapanmalarında en çok gadre uğrayanlar yabancı işçiler ve özellikle bizimkiler oluyor.

Gazetelerde, eli böğünde kalmış, mahzun duruşlu işçi resimleri yayınıyor... Üye olduğumuz sendikalar, işten çıkarmaların yahut fabrika kapanmalarının önüne geçmek için, "imza kampanyaları" açıyor, "yürüyüşler" düzenliyorlar. Türkiye'lilerin bugün olarak yaşadığı hemen her büyük Alman kentinde, bu türden olaylara ve eylemlere rastlamak mümkün...

İşin en kötüsü, işsizlik belasını bir de YABANCI DOŞMANLIĞI belası takip ediyor. Yine bütün gazeteler, çeşitli şehirlerde "Türlere yapılan saldırıların" haberlerini veriyor. İçinde yaşadığımız günlerde bu durum öyle sıradan bir olay haline geldi ki, gazetelerin yabancı düşmanlığı ile ilgili haber vermedikleri hiç ama hiç bir Allahın günü yok...

Bakıyorsunuz... boy boy resimler... Komaya girmiş kadınlar... Camları çerçevesi yerle bir edilmiş dükkanlar,

eli-yüzü sargılı küçücük çocuklar, gençler... Hepsinin de anlattıkları aynı. "Gece evime gidiyordum. Birdenbire önüme beş-altı tane Alman genci çıktı. Ellerinde sopa ve saldırımlar vardı. Üstüme çullandılar. Ne olduğunu bile anlayamadım. Kendimi hastanede buldum..."

Evet... İste durum budur. Ve sunu hiç abartmaksızın iddia edebiliriz ki, gelecek günler bu günlerden daha da beter, daha da belalı olacağı benziyor. Ne oluyor Almanlara? Nereden çıktı bu yabancı düşmanlığı? Bütün yabancı işçilere ve özellikle "ağız var dili yok" en pis ve en zor işlerde çalışan Türkiyeli işçilere bu düşmanlık durup dururken böyle niçin güdülmeye başlandı?..

Hayır... Bu, durup dururken çıkmadı. Almanlara da birşey olduğu yok. Sadece F.Alman tekelci kapitalistlerine bir şeyler oluyor... Alman halkına değil... Alman işçisi-emekçisi dün olduğu gibi yalnız Türkiye halklarının değil, bütün dünya halklarının dostu...

Ama F. Alman tekelci kapitalistleri için durum böyle değil. Onlar dün de dostumuz değillerdi, bugün de değiller. Daha doğrusu onlar daima, halk deyişi ile "Ak gün dostu" idiler. Bugün de öyleler... Bunda şaşılacak birşey yok... Bundan yirmi yıl öncesini şöyle bir hatırlayalım... Yani Türkiyeli işçilerin akın akın Almanya'ya geldikleri yılları... o zamanlar F.Alman kapitalizmi, yerinde zor zaptedilen deli bir taya benziyordu. Ne gem tanıyordu, ne yular. Dünya kapitalizmi istikrar içinde sayılırdı. Pazarlar alabilirdiğine açıktı. Yerden mantar biter gibi fabrika ve işyeri kuruluyordu. İşte bu tatlı günlerde F.Alman tekelci kapitalistlerine ucuz işgücü lazımdı. Kendi işçisi yetmiyordu ve pahalıya maloluyordu. Yabancı işçi akımı bile teşvik edildi.

F.Alman tekelci kapitalistleri, bizim işçilerimizi, köylülerimizi "kırmızı mumlu mektupla davet ettiler." Gelin, bol kazan, yepyeni bir dünya... dediler. Evet, biz Türkiyelileri "kırmızı dipli mumla davet ettiler". Sirkeci Garından kalkan trenleri, F.Alman elçiliği mensupları davul-zurna ile uğurladılar. Keza; adı, "altmışsekizinci vilayetimize" çıkmış Münih kentinin Banof'una girdiği-

mizde, yine "hoş geldin Memet" diye karşıladılar bizi. Şenlikler yaptılar. Politikacıları, belediye başkanları "kökleri tarihe dayalı Türk-Alman dostluğu" üzerine nutuklar çektiler.

Bu işgücü akını yıllarca, ama yıllarca sürdü... Anadolunun insanı daha karasababının sapından kurtulmadan, dışı çarklara vida oldu... En modern alet ve makinelerin başına geçti... Dünün Anadolu ve Kürt köylüleri, en zor en pis işlere alındılar. Bu işçi akını, devrin siyasi iktidarları ve siyaset adamları da teşvik ettiler. Soyguncu burjuvazi adına F. Almanya'ya yurttaşlarımız posta posta yollandı. "Salhaneye kurbanlık koyun gönderir gibi". Sirkeci'den kalkan trenler, Anadolu insanı ile dolduruldu. Bizim burjuvazi bizi kafile kafile yurt dışına postaladıkça, adeta bizden kurtulmuş gibi rahatlıyor, oh çekiyordu. Onlara göre biz "döviz getiren sağlam inekten farksızdık". Başka birşey değil. Bu anlayış ve uygulama yıllarca ama, yıllarca sürdü.

"Alamancılık", "gurbetçilik" günlük yaşamımızın, adetlerimizin, türkülerimizin içine kadar girdi. Öyle ki, nice aileler parçalandı, nice ocaklar söndü. Onulması yıllarca sürecektir nice yaralar açıldı toplumun bağrında... Aradan uzun yıllar geçti... Alamanyada üçüncü kuşak yetişti. Ve toplum hayatı içinde rol almaya başladı. Öyle bir kuşak ki, dil bilmez, kültürüne yabancı, ne Alman, ne Türk, ne Kürt. Tam bir garip insan yavrusu...

Burjuva politikacıları ve iktidarları, bizi Avrupa ülkelerine göçmek için teşvik edip, özellikle Almanya'yı göklere çıkarırken, yine halkımız o tarihi şaşmaz kavrayışı ile, neyin ne olduğunu, neyin kime hizmet ettiğini anlamaya ve anlatmaya başladı. Düşüncesini yine, örgütü olmadığı için eskiden olduğu gibi, saza ve söze vurdu. Türkiye vurdu...

"Alamanya Alamanya Bizden enayi bulaman ya.."

Ve bu alaylı gerçeğe daha başka acıklı türküler eşlik ediyordu. Ailesi "mark ve dünya galesi" uğruna parçalanmış şu Karadenizli, beş çocuklu gelinin yanık hikayesini anlatan türküyü hangimiz bilmeyiz?

"Almanya acı vatan

Yüzüme hiç gülmeyi Nedendir bilemedim Bazıları gelmeyi..."

Sonra bundan beş-altı yıl kadar önce, tehlike çanları çalmaya başladı. Artık "Alman, işçi istemiyordu". Burjuva Türk politikacıları önce bu işe, "bozulur gibi" oldular. Yurt içinde verdikleri demeçlerde, yaptıkları konuşmalarda güya Almanları tehdit ettiler. "Bu olmaz. Bu bize yapılamaz" dediler. Ama F.Alman tekelcilerinin kriz yavaş yavaş kapısını çalmaya başlamıştı. Onların, Türk burjuvazisinin yakarmalarına aldıracak halleri yoktu. Zaten, bütün tarih boyunca, daima Avrupa kapitalistlerinin çanağını yalamış, kapitalist devletler karşısında kul köle olmuş ve daima boynu bükük muhtaç durumdaki Türk burjuvazisine kim aldırır ki, Alman aldırır... Hiçbirşey onları ilgilendirmiyordu. Yalnız ve yalnız kârları... Varsa yoksa kazanmak. Mazlum dünya milletlerini ve işçilerini soyup soğana çevirmek... Başka birşey değil...

"Kökleri tarihe dayalı Türk Alman dostluğu"na gelince... Bu da lüzumu olduğunda başvurulan bir yalandan başka birşey değildi. "Dünyada Alman milletinden başka Türk dostu yoktur.", "Alman malı gibi sağlam dayanıklı mal yoktur" vb. vb. Bu söylentiler efsanelere karıştı. Daha Orta Çağdan kopmadığı için masallarla yaşayan Türk köylüsünün Hazreti Ali, Şahmeran hikayelerinin içine sokuldu... Bu yalan yanlış sözler, masallar "komünizm, Rus tehlisesi" ile de birleştirildi. Demek ki, sahibi şimdi çok iyi anlaşılıyor, bu yalanları kahveye, köy odalarına sokanların... Hele onların maksadı daha da açık anlaşılıyor.

Bu yalan yanlış sözleri, Türk ve Kürt insanının aşagılanması takip etti. "Dünyada Alman milleti gibi çalışkan ve temiz bir millet yoktur. Biz Türkler tembeliz. Biz pisiz" gibi. Halbuki, o ünlü Alman mucizesinin yaratılmasına katkı yapanlar bizim topraklarımızın insanı değilmiş gibi... O Almanın üstünlüğünde bizim alın terimiz, artı değerimiz yokmuş gibi... "Sokaklarına bal dökülse yalanan" Alman kentlerini bizim işçilerimiz temizlemiş gibi... İnsanın kendine, kendi yaratıcılığına yabancılaştırıldı.

Şimdi bu sözlerin de, yalanların da sahibi ve kaynağı daha iyi anlaşılıyor mu?

Biz sözü uzatmayalım. Şu "tarihi derin, köklü, kadim Türk-Alman dostluğuna" gelelim. Osmanlıların son günlerindeyiz. Başta İttihat ve Terakkiciler var. Türkiye'nin adı, Avrupa talancı kapitalistlerinin dilinde "hasta adama" çıkmış. Aç kurtlar gibi hastanın ölmesini ve mirasını paylaşmayı bekliyorlar. İttihatçılar o sıralar, Alman kapitalistlerinin en hızlı destekçisi, yarıdarcısı... Varsa yoksa Alman ile işbirliği... "Bizi kurtaracak budur. Başka hiçbir şey değil..." Ve yine Avrupa'nın kapısını, kapitalizmin krizi çalmaya başlamış... Alman kapitalistleri dünyanın sömürgelelerinin paylaşılması kavgasına boğazına kadar batmış... İşte o yıllar... Birinci dünya savaşının eşliğindeyiz... Alman işbirlikçiliği öyle ileri boyutlara götürüldü ki, koskoca Osmanlı ordusu Almanlara teslim edildi. Bir de bahane bulundu. Halkın tepkisinin önüne geçmek ve göz boyamak için tabii... Alman subaylarına kalpak giydirildi. Müslüman isimleri verildi... Ve ordu kayıtsız-şartsız Almana teslim edildi... Limon Von Sanders Paşa'yı kim bilmez..? İşte onun gibi nice paşalar "Askeri kırdıran Enrerer Paşanın" akıl hocalığını yapıyorlardı... Ve savaşın en kızışkın olduğu bir zamanda, iki Alman savaşgemisi Boğazlardan Karadeniz'e girip, Rus limanlarını topa tuttular. "Bizi savaşa girmeye mecbur ettiler"... Emrivaki ile karşı karşıya kaldık... Bu gemiler, güya "Türk bayrağı çektiler." Birisi sonra Yavuz adını aldı... Şu ünlü, türkülere geçmiş Yavuz. "Sularını yara yara gelen Yavuz"

Ve savaş mağlubiyetle bitti. Yemen'de, Arap çöllerinde, Balkanlarda yüzbinlerce şehit verdik... Memleketimiz harap oldu. Yandı yıkıldı. Çocuklar öksüz... analarımız dul kaldı...

Niçin? Sırf Alman burjuvazisinin talancılığı için... Bu mu tarihe dayalı dostluk? Bu halkların dostluğu değil ki... Bu iki ülkenin burjuvazisinin dostluğu... Altta kalanlar ise canı cıkan Memetlerden ve Hanslardan başkası değil. Bu dostluğun neresi övülebilir? İş bununla da bitmedi... Tarih devam etti. Osmanlı yıkıldı. Türkiye Cumhuriyeti kuruldu. Yıllar geçti. "Milli Şef İnönü" devlet başkanı oldu. Atatürk ebedi şef, İnönü Milli Şef... Tarih kitapları o zamanlar böyle yazdı... Ve kapitalizm bir kez daha bunalıma düştü... Bu arada Almanların dostluğu ince ince işleniyordu... Fakat dünyada birinci dünya sava-

şından sonra acayip bir değişiklik olmuş. Rusya denen memlekette işçi-köylü devleti kurulmuştu. Bu, dünya tarihinin ilk defa tanık olduğu bir şeydi. Aksilik bu ya, bütün kapitalistlere ağız birliği etmişcesine, "Bu devlet bir sene bile yaşamaz" dedikleri halde, bu devlet hem yaşıyordu, hem de durmadan güçleniyordu... Dünya işçileri ve emekçileri de bu devlete sempati ile bakıyorlardı... İşte bütün dünyanın kapitalistleri bu "çıban başına" daha fazla müsaade edemezlerdi... İkinci kriz patladığında, Almanya'nın başına bütün faşistler gibi yarı manyak bir adam musallat oldu. Bu adam aslında Prusya ordusunda bir onbaşı idi. Polis ajanlığı yapmıştı ve kalpazanlıktan hüküm giymiş sıradan zavallı bir adamdı. Ama krizden ve kendi işçi sınıfından ödü patlayan Alman tekelcileri bu adama "yürü, ya kulum" deyip elinden tuttular. Onu işbaşına getirdiler. Bu adamın adı Hitler' di...

Ve birinci dünya savaşından mağlup çıktığı için, ulusal onuru zedelenen Alman halkı, bu adamın peşine takıldı. İkinci dünya savaşı başladı. Daha sonra bu savaş Sovyetler Birliği'ne karşı bir Haçlı seferi halini aldı. İşte bu yıllarda iş başında bulunan tek parti döneminin Milli Şefi İsmet İnönü, "tarafsız" olduğunu ilan etti... Ama ne tarafsızlık... İnönü, Trakya'nın Ergene ovasına tam dört milyon er ve yedek asker yığıldı. İçimizde 60 yaşında olanlar nasıl uzun yıllar askerlik ettiklerini ve bittin, açlıktan, soğuktan kırıldıklarını hâlâ anlatırlar.

"Tarafsızlık politikası", yine halkımıza acı ve gözyaşına mal oldu. Tarafsız Milli Şef, sırf faşist Alman ordusuna buğday yetiştirmek için köylünün ekini kış aylarına kadar harman yerinde bıraktı. Sırf aşarcı veya tahsildar gelip vergi alacak diye hasat harman yerinde süydü. Yol parası vergisi ve jandarma, tahsildar zulmü ile Anadolu insanı kan ağlatıldı. Sırf Alman dostluğu uğruna... Ve savaşın başlamasından tam dört yıl sonra, Alman faşist orduları mağlup olup çekilmeye başladılar. Dört yıl güdülen tarafsızlık politikası ile halka kan ağlatan İnönü ve Türk burjuvazisi, birden bire tavır ve ağız değiştirdiler. Ama tam dört yıl boyunca istedikleri yerde ve istedikleri zamanda geniş olanakları ile çalışan Türkes gibi Nazi ajanlarının da üretip piyasaya sürdüğü yalanlara kimse karışmadı. O yalanlar bugüne kadar yaşadığı geldi... İşte tarihimizdeki ikinci Alman dostluğu bize

böyle pahalıya patladı. Savaşta katılmadık ama, sanki savaştan çıkmış gibi memleket harap idi. Yol, ışık, ilaç, hastane, ekme yoktu... Alman dostluğu sayesinde ekmeği karne ile, jandarma dayatmasıyla bedava ve sıra ile yedik...

Ve geldik 1966'dan sonraki yıllara... Yine bizim burjuvazinin Alman dostluğu depreşti... Ve saldı bizi Alman kapılarına... Binlerce, yüzbinlerce, milyonlarca... Öyle ki, sayımızı resmen kimse bilmiyor.

Memleketimizdeki zulüm, zorbalık, işsizlik ve hayat pahalılığı yüzünden durmadan işinden ve toprağından olup, büyük kentlere göç eden insanların ardı arkası kesilmiyor... Baktı ki, Alman bu gidişin duracağı yok, burjuvazimizin yalvarmalarına da aldırmayıp bastı vizeyi; "Memet giremez!"...

Ve dün bizi kırmızı mumlu mektupla davet edenler, yine sırf menfaatleri için yeni kararlar aldılar. Dünkü kararlarını nasıl menfaatleri için alıp uyguladıysa yine öyle bir karar aldılar. Dün kimler karar aldı ise, yine onlar. Dün nasıl lüks otellerin lobilerinde, mason localarında bu kararları aldılarsa, aynen öyle aldılar. Dün nasıl satılık kalemlerini, kiralık adamlarını, uşak politikacılarını "hoşgeldin Memet" diye bizim için seferber ettilerse, yine aynı adamlarını, yine bizim için seferber ettiler. Ama bu kez parola başka idi. Bu kez parola şu: DEFOL MEMET! Yabancılar dışarı. RAUS... Evet.. Raus!..

Dün F. Alman kapitalistlerine ağız var dili yok ücretli köleler lazımdı... Bizi buldu... Bugün yine duruma pek itiraz etmeyecek, ağlasa da sessizce ağlayacak, acısını, derdini, cümle aleme duyuramayacak birisinin Alman işsizlerine ve emekçilerine DÜŞMAN gösterilmesi lazımdı... O bulundu. Bizler... Türkiyeliler... Türk, Kürt, Arap ve Lazlardan meydana gelen bizler...

Çünkü bu topluma, biz bir gün bile adapte olamadık. Nasıl olalım ki. Dinimiz başka töremiz başka, tarihimiz başka, kültürümüz başka... Zaten bizi kimsenin de öyle ebediyen kabul ettiği falan da yoktu ki... Alman tekeli işte en çok onun için bizi hedef alıyor. Çünkü, İtalyan, Yunan ve İspanyol emekçisine daha zor dış geçirebilir. Bunu domuz gibi biliyor. Çünkü o emekçilerin burjuvazisi bile, burjuvazi iken bizim kapitalistlerden farklıdır. Hiç olmazsa yurttaşına sözde sahip çıkar. Ama Türk kapitalistlerinin kendisi zaten köle... Uşak... İşbirlikçi. Her yapılan işe "evet efen-

dim.. hikmet buyurdunuz efendim, hakk-ı âliniz ver efendim, eti senin kemiği benim efendim" der. Ve başka bir söz bilmez... Yaltaklanır... yalvarır...

O halde biz şimdi ne yapmalıyız..?

Önce, bu memlekete geçici olarak geldik. Buna kendimizi inandırmalıyız. Bu istegimizde samimi isek memleketimizi dönülmeye değecek bir memleket haline getirmeliyiz. Herşeyden önce bu cuntaya hayır demekten geçer. Bu generaller cuntasının faşizmini alaşağı etmekten geçer. Bazı arkadaşlarımızın sandığı gibi, ona temennâlar cakıp, yağcılık yapmaktan ve onu desteklemekten değil... İzine giden bazı zavallı yurttaşlarımızın, gözümüzün içine baka baka olanlara "evet" dememesini sağlamaktan geçer. Demek ki, biz, maddi manevi... elimizden ne geliyorsa memlekette verilen anti-faşist mücadeleyi desteklemeliyiz, birincisi bu. Unutmayalım ki, biz Türkiye işçi sınıfının bir parçasıyız. İşçi sınıfımız yani bizim sınıfımız memlekette kan ağlıyor. Onlara düşman olanlar sanıyorsunuz ki, biz işçilere dostturlar. Asla! Böyle düşünen gafletindedir. O halde buradaki derneklerimize, siyasi partilerimize sınıksız sahip çıkmalıyız. Bu ikincisi...

Üçüncü ve en önemlisi şu: Biz aynı zamanda, Alman işçi sınıfının ve diğer yabancı işçilerin de sınıf kardeşiyiz. Yani yaşamamız, davamız ortak... Çünkü kaderimiz ortak yazılmış. Bunu hiç unutmamalıyız. Biz nasıl bu krizden zarar görüyorsak, onlar da görüyorlar... Bunu bilmeliyiz. Bunu bilmek dayanışma içinde olmak demektir. Yardımlaşmak içinde olmak demektir. Sendikalarımız bizi daima destekliyor. Öyleyse, onlara sahip çıkmalıyız. Sendikalarımızın ve Alman ilerici-politik örgütlerinin davasını ve mücadelesini desteklemeliyiz. "Bize dokunmayan yılan bin yaşasın" dememeliyiz. Çünkü o yılan yarın bizi de sokar. "Ben gemimi kurtarmaya bakarım" dememeliyiz. Unutmamalıyız ki, F. Alman kapitalistleri hergün bir gemimizi batırıyor. Onların hedefleri hergün azalıyor demektir bu. Yarın bizim gemi denizde yapayalnız kaldığında, daha kolay avlanır, daha kolay batırılır. Hem de öyle çok zahmete katlanmadan...

O halde; her attığımız adımın Alman emekçisi ile, onların örgütleri ile beraber atmalıyız... Yabancı düşmanlığının, el kapılarında kaybolup gitmemenin başka çaresi yoktur.

YUNANİSTAN SEÇİMLERİ

Yunanistan seçimleri solun kesin üstünlüğüyle sonuçlandı. Seçmenlerin üçte ikisi soldaki partilere oy kullandılar.

Sosyal demokrat eğilimli PASOK oyların yarısını alırken, Komünist Partisi oylarını yarım milyonun üzerine çıkararak siyasal yaşamda 3. büyük parti olduğunu kanıtladı.

Yunanistan'ın bölgemizde taşıdığı önem bakımından bu seçimleri kısaca incelemek istiyoruz.

* 1974'de ülke faşizmden çıkarken sol dağılıktı. Buna karşılık merkez sağ ve merkez partileri 1974 seçimlerinde oyların ve parlamentodaki iskemlelerin büyük çoğunluğunu paylaşmışlardı.

Aradan geçen zaman içinde iki belirgin olgu kendisini gösterdi: Birincisi, reformcu eğilimli sosyal demokrat PASOK bir sonraki seçimlerde büyük bir oy artışı sağlayarak güçlendi. İkincisi ise kendisini iç K.P diye adlandıran sahte komünist partisi saf dışı oldu ve Yunanistan Komünist Partisi %9 oy alarak burjuvazinin ve emperyalizmin anti-Sovyetik, anti-enternasyonalist "iç-dış" ayırımına ve safsatasına son verdi.

Devrimci durumun var olmadığı faşist Albaylar Yunanistanı'nda öne çıkmış çelişki faşizm iğe tüm demokrasi güçleri arasındaydı. Bu çelişki işçi sınıfı ile burjuvazi arasında var olan ve ancak devrimle çözülebilecek olan temel çelişkiden kaynaklanmakla birlikte verili koşullarda, devrimin sınıfsal kutuplaşmalarından daha farklı bir saflaşmaya getirmişti. Emekçi karakter taşımayan bir kısım toplum kesimleri de anti-faşist saflarda yer almıştı. Örneğin Yunan tekelci sermayesinin kıdemli politikacılarından olan Karamanlis veya benzeri birçok burjuva politikacı ya da onların temsil ettiği demokratik ya da liberal burjuva akımları da faşizmin karşısındaydılar. Hatta işçi sınıfı politik hareketinin o zamanki sorunları ve sosyal demokrasinin durumu nedeniyle söz konusu burjuva partileri öne çıkmıştı. Merkez ve sağ burjuva partilerinin 1974 seçim başarısında bu faktör önemli bir rol oynamıştı.

Ama bu koşullar yavaş yavaş aşılar halk güçleri ile tekelci sermaye arasındaki temel sınıf çelişkisi ön plana çıkmaya, yani sınıf mücadelesi gelişmeye ve siyasal arenadaki kutuplaşma bu temel kristalleşme üzerindeki bir saflaşmaya yönelince sol partiler güçlenmeye başladılar.

* Bu toplumsal gelişmelere, saflaşmalara bağlı olarak siyasal kutuplaşma da giderek keskinleşti. Gücünü hayli yitirmiş olan merkez

partisi (Mavros ve arkadaşları) PASOK'a katıldılar. Buna karşılık, sınıf mücadelesinin keskinleşmesiyle, liberal eğilimli Yeni Demokrasi Partisi de giderek sağa kaydı. Çünkü temsil ettiği çıkarlar böyle istiyordu. Bu sağa kayış, demokratlıktan ve hatta liberallikten bile uzaklaşış Y. Demokrasi Partisi'nin bu günkü seçim hezimetini getirdi.

* Seçim sonuçlarının gösterdiği diğer olgu Yunan halkının değişiklik istemleriydi. Bu istekleri öne süren kitlelerin en bilinçli kesimleri Komünist Partisine oy vererek, onun oyunu %15'e yaklaştırdıkları, diğerleri sosyal demokrat alternatifini tercih etti.

* Sonuç olarak, Yunanistan toplumu şimdi de bir sosyal demokrat denemesinden geçecektir. Seçimleri sosyal demokrasi tek başına iktidara gelecek ölçüde kazanmıştır. Neyi yapacağı yapamayacağını ortaya koyacaktır.

* PASOK'un diğer ülkelerdeki emsallerinden farkı nedir? Bu parti programıyla, sloganlarıyla homojen olmayan iç yapısıyla karakteristik bir sosyal demokrat partidir. İç politikada reformculuğu temsil etmektedir.

* Dış politikada ise parti uzun yıllar NATO'dan çıkmayı savunmuş, Ortak Pazara karşı çıkmıştır. Bu yanlış anti-emperyalist görünümü sloganlar taşımıştır. Ama buna aldanmamak gerekir. Birçok sosyal demokrat partinin muhalefetteyken daha solda gözükmek ve bu yolla kendi solundaki kitlelerin hiç değilse bir kısmının oylarını toplamak istediği açıktır. PASOK da böyle yapmış ve kitlelerin anti-emperyalist özlömlerine seslenerek oy toplamaya çalışmıştır. Ama seçim kampanyasında ve kamu oyu anketlerinde PASOK'un iktidara geleceği anlaşıldıktan sonra, kampanyanın son aşamasında PASOK bu anti-emperyalist sloganlarını yumuşatmış, NATO'dan çekilmek yerine Yunanistan'ın NATO'daki çıkarlarını korumak politikasını getirmiş, seçim sonrasında verdiği ilk demecinde de Ortak Pazar'dan çıkma konusunu referanduma sunacağını belirtmiş, Avrupa ülkeleri ve özellikle F. Almanya ile sıkı bir işbirliği yapmak dileğini belirtmiştir.

* Dış politika konusunda PASOK'un öteden beri bilinen diğer bir özelliği de Yunanistan ile Türkiye arasındaki sorunlarda şovenizm ve Türk düşmanlığı gütmesi olmuştur. Böylelikle, PASOK Yunan-Türk devletleri arasındaki çelişkilerden de iç politikada yararlanmak ve partinin sağındaki oyların bir kesimini de bu yoldan kendisine çekmek politi-

kası izlemiştir. Ne var ki, PASOK'a oy veren geniş kitlelerin önemli bir bölümünün bu şoven duygularla onu tercih etmedikleri bilinmelidir. Bunun en somut kanıtı, seçimlerin son günlerinde Papandreu'nun büyük Atina mitinginde "biz Türkiye'yle barış yapmak istiyoruz" sözlerinin alandaki büyük kalabalık tarafından uzun uzun ve ısrarla alkışlanmasıdır.

Özetle Yunanistan çok uzun yıllardan sonra ilke kez sosyal demokrat iktidar denemesinden geçecektir. PASOK heterojen (karmaşık) yapısıyla muhtemelen çeşitli zikzaklar ve çelişik politikalar izleyecektir. Muhalefetteyken vaadettiklerinin çok büyük bir bölümünü yerine getiremeyecek veya çeşitli göstermelik adımlarla işi geçiştirmeye bakacaktır.

Sonuçta ise, sosyal demokrasinin ne olup olmadığını bugünkü Yunan kışakları da kendi öz deneyimleriyle yaşayarak görecektir.

Yunanistan'da değişikliğin boyutları hiç kuşkusuz sadece bu içsel olgularla sınırlı değildir. K. Evren cuntasının Türkiye'de işbaşına gelmesiyle ABD'nin NATO'da bulunduğu çözümler, yani Yunanistan'ın askeri kanada geri dönmesiyle ortaya çıkan uzlaşma, şimdi NATO içi yeni uzlaşmazlıklara ve pazarlıklara dönüşecektir. ABD ve NATO açısından birinci sorun budur.

Sosyal demokrat yönetimlerle yönetilen Avrupa ülkelerinin nasıl tavır takınacağı da bu konudaki belirleyici faktörlerden birisidir.

Türk-Yunan devletleri arasındaki çelişkiler ve sürtüşmeler şimdi yeni bir aşamaya girmiştir, Türkiye'de faşist generallerin rejime egemen olması, Evren cuntasının Avrupa Konseyinden çekilme görüşlerinin gazetelere yansımaları bu sorunların çeşitli boyutları arasındadır.

Kenan Evren çetesi, ABD ile ilişkilerinde ve NATO çevresinde bu soruna pazarlıklar mantığıyla yaklaşacak ve ABD'nin gerçek ve sadık müttefikinin kendi rejimleri olduğunu söyleyerek ABD'ye daha fazla yanaşmak isteyeceklerdir. Ama sorun elbetteki bu kadar yalın kalmayacaktır. Birçok politik olaylar ve bölgedeki güç dengeleri bu soruna etkileyecektir.

Öte yandan, yönetimdeki PASOK, soruna tutarlı politikalarla yaklaşmayıp da işi Türk düşmanlığı biçiminde bir illkelliğe indirirse, Evren cuntası da içeride bulunmadık bir fırsat yakalamış olacaktır. O da Yunan düşmanlığını ve Türk şovenizmini körükleyerek, kendi faşist diktatörlüğüne yönelik kitlelerin tepkilerini vatan-millet-sakarya e-

(Devamı 10. sayfada)